

TØNSBERG KOMMUNE

LEVEKÅRSUNDERSØKELSE

Foto: Tønsberg kommune, Anja Bosma

DOKUMENTINFORMASJON

Oppdragsgiver: Tønsberg kommune

Tittel på rapport: Levekårsundersøkelse Tønsberg kommune

Oppdragsnavn: Levekårskartlegging - Tønsberg

Oppdragsnummer: 629321-01

Utarbeidet av: Taryn Ann Galloway

Oppdragsleder:: Taryn Ann Galloway

Tilgjengelighet: Åpen

KORT SAMMENDRAG

Å ha tilgang til tilstrekkelige økonomiske ressurser gir trygghet og forutsigbarhet. På den annen side består et godt liv består av så mye mer slik som å ha et trygt sted å bo, et godt sosialt nettverk og god helse. Norge har sterke tradisjoner for tilrettelegging av et bredt kunnskapsgrunnlag om levekår. Denne undersøkelsen ble bestilt av Tønsberg kommune som en del av kunnskapsgrunnlaget for utarbeidelse av ny kommuneplan for nye Tønsberg kommune.

På regionalt eller kommunalt nivå må registerdata brukes for å kunne belyse eventuelle forskjeller i levekår. Registerdata samles inn av offentlige myndigheter i forbindelse med utøving av deres ansvar og myndighet. Slike data dekker dermed litt andre temaer enn det som er mulig gjennom spørreundersøkelser. I Norge har man kommet langt i å systematisere og gjøre registerdata tilgjengelige for analyseformål. Da registerdata ikke samles inn på alle områder som kan tenkes å være relevante for en forståelse om levekårsutfordringer, setter dette noen begrensninger på hva som kan trekkes inn av data og indikatorer. Likevel finnes det mange relevante indikatorer som kan brukes for å belyse mulige levekårsutfordringer innen eller mellom kommuner.

I denne undersøkelsen er Tønsberg kommune delt inn i 25 levekårssoner basert på eksisterende grunnkretser. Sonene har i hovedsak 1500-2500 innbyggere. Det er en størrelse som gir et greit grunnlag for å samle inn og analysere variert statistikk.

I undersøkelsen skiller vi mellom bakgrunnsdata og levekårsindikatorer. Ved å samle inn og undersøke flere levekårsindikatorer vil vi kunne få et mer nyansert bilde enn å bare se på én indikator eller noen få indikatorer. Bakgrunnsdata (bakgrunnsindikatorer) formidler grunnleggende informasjon om sammensetningen av befolkningen i de ulike sonene, for eksempel etter alder.

I denne undersøkelsen summerer vi ikke opp resultatene til en samlet «leveskårsindeks», og vi lager heller ikke en rangering av levekårssonene i kommunen. En indeks og en rangering er ikke hensiktsmessig når fenomenet som ønskes belyst er så sammensatt. Vi sammenstiller resultatene fra de enkelte levekårsindikatorer likevel på en måte som gjør det mulig å identifisere soner med tegn til en opphopning av levekårsutfordringer, dvs. soner hvor det er mange indikatorer som tilsier svake levekår.

Det kommer fram et tydelig geografisk mønster hvor enkelte sentrumssoner viser tegn til en opphopning av levekårsutfordringer. Det gjelder særlig for sonen som heter «Sentrum» samt Sløyfa, Kaldnes og Træleborg. Vi ser at det også er noen soner – som Husvik og Nes/Husøy – med få tegn til levekårsutfordringer.

Ut ifra hva som kommer fram her, er det grunnlag for å si at det er merkbare og reelle forskjeller mellom de fleste sentrumssonene og resten av kommunen når det gjelder levekår. Blandede resultater er ellers hovedregelen for de aller fleste sonene i Tønsberg kommune, dvs. det samlede levekårsbildet ikke tyder på store geografiske forskjeller deler av kommunen utenfor sentrumssonene.

For å forankre resultatene for sonene i Tønsberg i et større nasjonalt perspektiv presenteres det resultater for hele kommunen, og resultatene for hele kommunen sammenlignes med utvalgte andre kommuner – i hovedsak bykommuner – rundt Oslofjorden. Vi ser at levekårsbildet for Tønsberg kommune i stort sett ligner på hva vi ser i disse sammenligningskommunene. Tønsberg skårer bedre langs noen dimensjoner og svakere på andre.

03	22.09.20	Levekårsundersøkelse	TGA	
02	17.08.20	Levekårsundersøkelse	TGA, PP, KNH	DF
01	14.08.20	Levekårsundersøkelse	TGA, PP, KNH	DF
VERSJON	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KS

FORORD

Taryn Galloway har hatt hovedansvar for denne rapporten. Karoline Nielsen Helleland har lagd kartene til rapporten. Patrycja Perkiewicz har bidratt med sideoppsett og layout for rapporten. Daniela Orge Fuentes har fungert som kvalitetsikrer.

Steinar Lien har vært hovedkontaktperson for undersøkelsen i Tønsberg kommune. Datamaterialet er innhentet av Tønsberg kommune fra SSB. Noen av bakgrunnsindikatorenene her bearbejdet og levert av Tønsberg kommunes Geodataavdeling ved Christopher Dymek.

Oslo, 22.09.2020

Taryn Ann Galloway

Oppdragsleder

Daniela Orge Fuentes

Kvalitetssikrer

INNHold

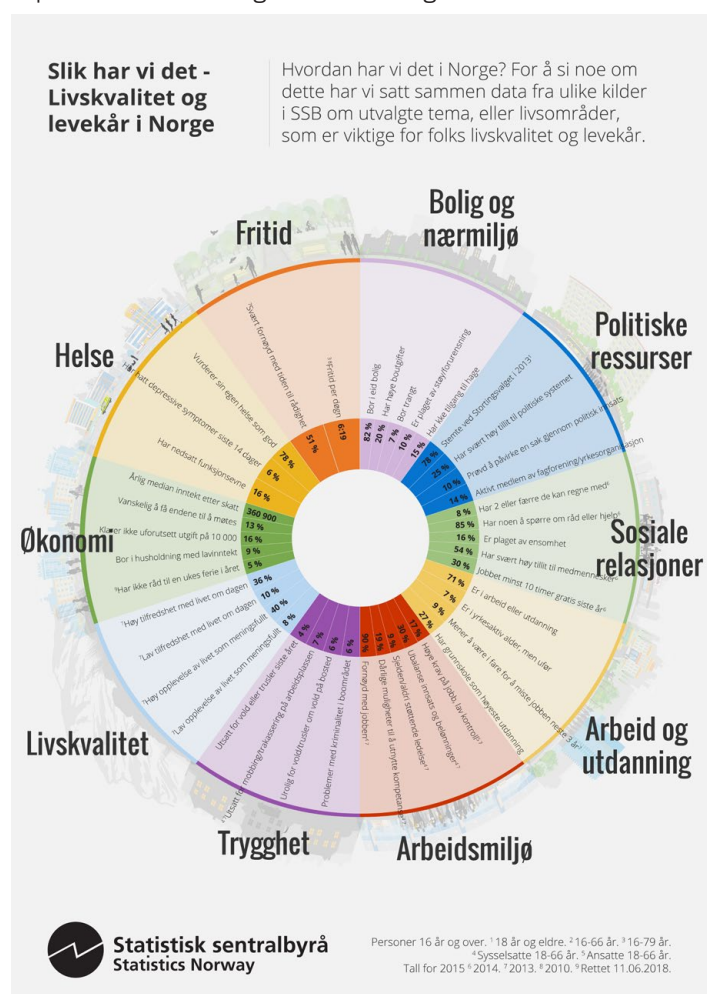
1.BAKGRUNN	5
2. METODE OG DATA	7
2.1. INNDELING I LEVEKÅRSSONER	7
2.2. KRAV TIL LEVEKÅRSINDIKATORER	8
2.3. VALG OG PRESENTASJON AV ENKELTINDIKATORER	9
2.4. SAMMENSTILLING AV RESULTATER MED FLERE LEVEKÅRSINDIKATORER	11
3.BAKGRUNNSDATA	12
3.1. BEFOLKNING OG ALDERSFORDELING I LEVEKÅRSSONENE	12
3.2. BOLIGSAMMENSETNING	15
3.3. INNVANDRERBEFOLKNINGEN SOM ANDEL AV HELE BEFOLKNINGEN	19
3.4. BARN MED ENSLIGE FORELDRE	20
3.5. ALENEBOENDE	21
3.6. UTFLYTTINGER	22
3.7. BARNEUTFLYTTINGER	23
4.LEVEKÅRSDATA	24
4.1. INDIKATOR FOR FRAFALL I VIDEREgåENDE OPPLÆRING	24
4.2. ANDEL MED LAVUTDANNING (30-39 ÅR)	25
4.3. MEDIANINNTÉKT	26
4.4. ANDEL PERSONER I LAVINNTÉKTSHUSHOLDNINGER	27
4.5. ANDEL BARN I LAVINNTÉKTSHUSHOLDNINGER	28
4.6. ANDEL AAP-MOTTAKERE I BEFOLKNINGEN 18-66 ÅR	29
4.7. ANDEL ARBEIDSLEDIGE	30
4.8. ANDEL UNGE UFØRE	31
4.9. ANDEL SOM MOTTAR SOSIALHJELP	32
4.10. ANDEL BARN MED BARNEVERNSTILTAK	33
4.11. ANDEL I LEIDE BOLIGER	34
5.SAMLET LEVEKÅRSBILDE	35

1.BAKGRUNN

Denne undersøkelsen har som mål å formidle et bilde av eventuelle geografiske forskjeller i levekår i Tønsberg kommune. Lignende analyser har blitt gjennomført for en rekke andre større norske kommuner i tidligere år¹. Å ha tilgang til tilstrekkelige økonomiske ressurser gir trygghet og forutsigbarhet, men et godt liv består av så mye annet. Det handler også om å ha et trygt sted å bo, et godt sosialt nettverk og god helse. Internasjonalt har ledende samfunnsforskere de siste 10-15 år tatt til orde for at mål på samlede økonomiske ressurser – som bruttonasjonalprodukt (BNP) – ikke forteller hele sannheten om livsvilkår og livskvalitet. Internasjonale erfaringer i kjølvannet av den internasjonale finanskrisen i 2008 har understreket poenget og ytterligere forsterket behovet for å ha en bredere og mer nyansert tilnærming til hva som betyr noe for livskvaliteten i befolkningen².

Norge har sterke tradisjoner for tilrettelegging av et bredt kunnskapsgrunnlag om levekår og for å bruke slik kunnskap aktivt inn i politikktutforming. SSB gjennomførte sin første levekårsundersøkelse allerede i 1973³. Den belyste temaer som sysselsetting og arbeidsforhold, inntekt og forbruk, boforhold, helse, utdanning, familie- og oppvekstforhold og muligheter for fritid og rekreasjon. De fleste av disse temaene går igjen i nyere nasjonale levekårsundersøkelser, og SSBs levekårsundersøkelse fortsetter å tilby et rikt og nyansert nasjonalt bilde av levekår i den norske befolkningen⁴.

SSBs levekårsundersøkelse er basert på en omfattende og kvalitetssikret spørreundersøkelse med et representativt utvalg av befolkningen i hele landet. Resultatene kan dessverre ikke brytes ned på kommunenivå og kan derfor ikke brukes for å sammenligne levekår mellom kommuner eller nabolag.

Figur1 Kartlegging av levekår i SSBs levekårsundersøkelse

- 1 Se for eksempel Sarpsborg kommune (2014) Levekår i Sarpsborg 2014: Et verktøy for sosial utjevning; Fredrikstad kommune (2018) Levekårskartleggingen 2018 – et virkemiddel for å nå langsiktige mål; Stavanger kommune (2017) Levekår i Stavanger – geografisk fordeling;
- 2 Jf. For eksempel OECDs rapport: <https://www.oecd.org/social/beyond-gdp-9789264307292-en.htm>
- 3 SSB (1975): Levekår 1973. Norges offisielle statistikk A720, Statistisk sentralbyrå.
- 4 Vrålstad, S. (2017): Slik har vi det – Livskvalitet og levekår. Utgave 2017. SSB.

Slik kunnskap om hele landet og andre byer gir en forankring for å kunne forstå levekår i Tønsberg i et større perspektiv.

Kunnskapen og innsikten som kommer fram i en levekårsundersøkelse, må settes inn i riktig perspektiv og tolkes med varsomhet. Levekår er sammensatte, og en levekårsundersøkelse vil dermed også gi et sammensatt bilde av mulige utfordringer.

2. METODE OG DATA

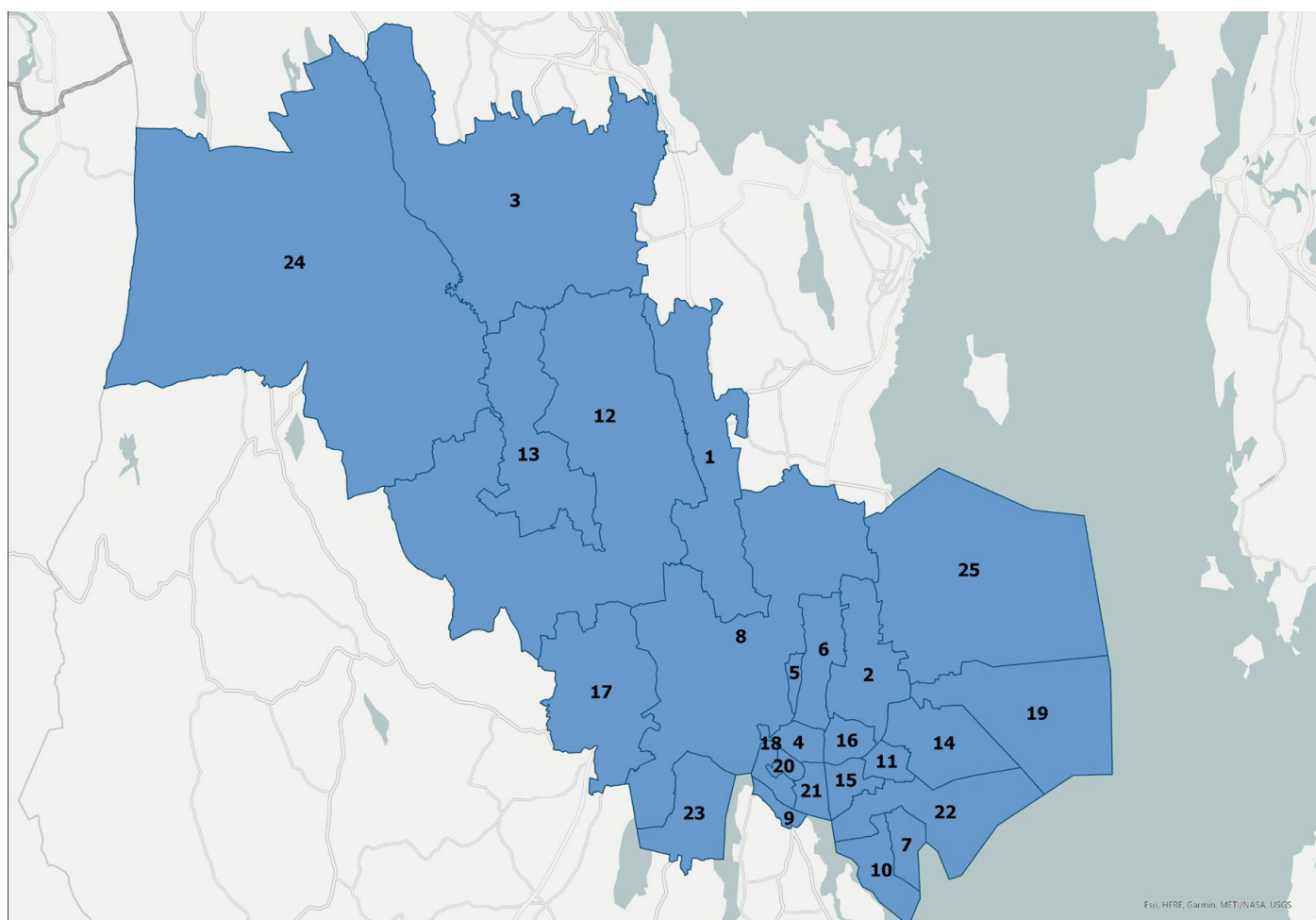
Folks levekår er satt sammen av mange ulike forhold og påvirkninger. Oppfatningen av hva som er gode eller dårlige levekår er også til en viss grad relativ i forhold til samfunnet og tiden man lever i. Det er selvfølgelig en annen oppfatning av hva som er «bra nok» levekår i dag enn for 100 år siden.

Levekår slik de gjenspeiles i denne undersøkelsen, kan også være resultat av mer eller mindre bevisste personlige valg: Enkelte kan for eksempel ha valgt bort høy lønn eller stort hus i et villastrøk ved sjøen, fordi de verdsetter andre kvaliteter – innhold i jobben eller et urbant liv med lett tilgang til kafeer, butikker og kulturtilbud. Med tilgjengelige data kan vi heller ikke observere alt som er relevant for hvordan folk har det. Ved å samle inn data om ulike forhold gjennom ulike indikatorer kan vi likevel håpe å få et noe mer nyansert bilde av levekårene i ulike deler av kommunen. Det går imidlertid ikke an å dekke alt som kunne tenkes å være av relevans.

2.1. INNDELING I LEVEKÅRSSONER

Inndelingen i levekårssoner tar utgangspunkt i grunnkretser, da grunnkretser er det laveste geografiske nivået hvor det er mulig å få ut relevant statistikk fra SSB.

Tønsberg kommune har blitt delt inn i 25 levekårssoner, som vises nedenfor.

1	Barkåker/Undrumsdal	6	Eikøst	11	Presterød	16	Sandeåsen	21	Træleborg
2	Basberg	7	Husvik	12	Ramnes	17	Sem	22	Ulviken
3	Brekkeåsen	8	Jarlsberg	13	Revetal	18	Sentrum	23	Vear
4	Byskogen	9	Kaldnes	14	Ringshaug	19	Skallevold	24	Vivestad/Fon
5	Eikvest	10	Nes/Husøy	15	Råel	20	Sløyfa	25	Volden

2.2. KRAV TIL LEVEKÅRSINDIKATORER

Ved utvelgelsen av indikatorer til denne undersøkelsen har vi lagt vekt på og prøvd å avveie fire hensyn: tilgjengelighet, validitet, robusthet og distinkthet.

Med tilgjengelighet menes det at relevant statistikk finnes. Dessverre finnes det ikke alltid data eller statistikk som kaster lys over en relevant del av befolkningens levekår. Som tidligere nevnt kan det også være vanskelig å finne relevante data og statistikk på et geografisk nivå som gjør det mulig å si noe om ulike områder i samme kommune. Relevante data må i første omgang være tilgjengelige og av god kvalitet for å lage indikatorer til denne analysen.

Validitet er et begrep fra vitenskapen, og det handler om at en indikator er i stand til å fange opp det den er tenkt å fange opp. Når vi stiller krav til validitet for levekårsindikatorer i denne undersøkelsen betyr det at vi mener at indikatoren fanger opp noe som vanligvis forbindes med (gode eller dårlige) levekår. Argumenter knyttet opp mot validitet er i hovedsak teoretiske, dvs. handler om begrunnelsen for hvorfor en indikator antas å fange opp en utfordring på en god eller dårlig måte. Det kan være hensiktsmessig å trekke inn noen former for empiriske eller statistiske analyser i validitetsvurderinger, men det går ikke an å «måle» validitet direkte.

Å stille krav til robusthet for levekårsindikatorer betyr at vi prøver å finne indikatorer som ikke er utsatt for mye tilfeldig variasjon over tid eller som viser forholdsvis stabile relative forskjeller. Her gjelder det også å finne den riktige balansegangen. Arbeidsledighet kan for eksempel gå forholdsvis dramatisk opp eller ned pga. de økonomiske konjunktorene. Indikatoren kan likevel oppleves å ha en rimelig grad av robusthet for bruk i en levekårsundersøkelse hvis den likevel viser de samme relative forskjellene mellom ulike områder uansett hvor man er i en konjunktursyklus. Samtidig som vi ønsker en viss grad av robusthet, er det likevel viktig å huske at (forskjeller i) levekår også kan endre seg over tid og/eller utjevnes.

Det siste hensynet som vi skal prøve å ta ved valg av levekårsindikatorer er distinkthet. Dette handler om at vi må ha med indikatorer som viser en viss bredde eller et mangfold i levekårsutfordringer. Det kan på noen områder være mange gode (dvs. robuste og valide) indikatorer som er tilgjengelige. Noen av disse kan henge så tett sammen med hverandre at vi ikke får ut mye ny informasjon av å rapportere på mange av dem samtidig. Da er det ikke nødvendigvis nyttig å ha med mange av dem. Å stille krav til distinkthet betyr at vi ønsker å sikre oss at vi får inn unik informasjon.

Distinkthet er også viktig å tenke på når man på en eller annen måte ønsker å sammenstille eller oppsummere innsikt fra mange ulike levekårsindikatorer. Hvis man har mange indikatorer som viser omtrent det samme, er det en viss fare for at man implisitt overvurderer betydning av en type utfordring (som er godt representert med mange indikatorer) og overser en annen utfordring (som kanskje ikke en gang er godt representert med en indikator).

2.3. VALG OG PRESENTASJON AV ENKELTINDIKATORER

I undersøkelsen skiller vi mellom bakgrunnsdata og levekårsindikatorer. Bakgrunnsdata (bakgrunnsindikatorer) formidler grunnleggende informasjon om sammensetningen av befolkningen i de ulike sonene, for eksempel etter alder. Bakgrunnsindikatorerne tolkes ikke som direkte indikatorer for levekårsutfordringer som sådan, men kan noen ganger være korrelert med levekårsutfordringer. Bakgrunnsdata og -indikatorerne kan i tillegg være nyttig for å tolke levekårsindikatorerne eller for å gjøre videre vurderinger eller prioriteringer innenfor lokalpolitikken. Noen tiltak for å forbedre levekår vil for eksempel være rettet særlig mot barn eller barnefamilier og i den sammenhengen kan det være nyttig å vite hvilke områder eventuelt har svake levekår og en høy andel barn. Bakgrunnsdataene og indikatorerne presenteres i kapittel 3 og omfatter følgende indikatorer for sonene:

- Folketall
- Aldersfordelingen i befolkningen
- Boligsammensetning (boligtype)
- Andel innvandrere og barn født av innvandrerforeldre fra Øst-Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika
- Andel barn med enslige foreldre
- Andel aleneboende
- Utflyttinger
- Barneutflyttinger

Levekårsindikatorer presenteres i kapittel 4 og omfatter følgende:

- Ikke oppnådd yrkes- eller studiekompetanse blant personer 21-29 år.
- Andel med kun grunnskoleopplæring, i alderen 30-39 år
- Medianinntekten
- Andel personer i lavinntektshusholdninger
- Andel barn i lavinntektshusholdninger
- Andel mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP)
- Andel registrert arbeidsledige
- Andel som mottar sosialhjelp
- Andel unge uføre
- Andel barn med barnevernstiltak
- Andel i leide boliger

Presentasjonen av levekårsindikatorerne følger et fast sideoppsett, hvor all informasjon om den enkelte indikatoren, herunder hvordan den kan tolkes, gis på én side og har følgende elementer:

- Definisjon eller beskrivelse av indikatoren (grå boks oppe til venstre)
- Resultater for hele landet, sammenligningskommune og Tønsberg kommune samlet (tabell under definisjonsboksen)
- Levekårssonene deles inn i fem kvintiler, dvs. fem rangerte grupper (se nærmere omtale nedenfor) og resultatene presenteres i en tabell med fargesjatteringer
- Geografisk framstilling av resultatene i et kart, basert på sonenes rangerte grupper
- Utfyllende informasjon, oppsummering av hovedfunn og eventuell tolkning gis i teksten under tabellen.

For å presentere ulikheter i levekår deler vi sonene inn i fem mer eller mindre like store, rangerte grupper. I fagspråket kalles slike grupper for «kvintilgrupper¹». Siden Tønsberg har 25 levekårssoner, vil det være 5 soner i hver kvintilgruppe.

I presentasjonen av resultatene i kartene og tabellene bruker vi fargesjatteringer. Mørk farge brukes for soner som skiller seg ut i negativ retning og lys farge brukes for soner med «gode» resultater:

KVINTIL 1	KVINTIL 2	KVINTIL 3	KVINTIL 4	KVINTIL 5
GODE LEVEKÅR	NOE BEDRE	MIDDELS FOR TØNSBERG	NOE SVAKERE	SVAKE LEVEKÅR

For de fleste indikatorene var lav verdi, for eksempel lav andel som mottar sosialhjelp, noe som forbindes med gode levekår. Når det gjelder medianinntekten i sonen var det imidlertid omvendt – høy verdi (høy inntekt) tolkes som et tegn på bra levekår og høye verdier fikk dermed lys farge for den indikatoren.

¹ Kvintiler er en spesifikk form av «kvantiler». Kvantiler er verdier for observasjoner som befinner seg i en bestemt posisjon i indikatorens fordeling. Medianen er kvantilen som befinner seg i midtpunktet av fordelingen. Andre kvantiler som er mye brukt er den første kvartil, (25. persentil), og den tredje kvartil (75. persentil).

2.4. SAMMENSTILLING AV RESULTATER MED FLERE LEVEKÅRSINDIKATORER

I mange tidligere levekårsundersøkelser i andre kommuner, har det blitt utarbeidet en samlet «levetårindeks» med tilhørende rangering av soner etter verdien i den indeksen. En slik indeks er problematisk av mange årsaker. For det første krever sammenstilling til en indeks at vi har stor tillit til vurderingene som tas vedrørende hensynene omtalt i avsnitt 2.2. En indeks blir dårlig hvis vi for eksempel har mange indikatorer som ikke er valide. Ved sammenstilling til en indeks blir man i tillegg nødt til å ta stilling til vektning, dvs. om ulike indikatorer skal vektas likt eller forskjellig. Vektning blir også et tema når man har flere indikatorer som måler mer eller mindre det samme (dvs. ikke er tilstrekkelig distinkte), når man pga. tilgjengelighet ikke har like mange indikatorer på alle relevante områder eller når man rett og slett mener at enkelte utfordringer er viktigere (og dermed fortjener høyere vekt).

En annen fare forbundet med sammenstilling til en indeks er at det fort leder til en rangering og dermed til «kåring» av best og verst¹. Realiteten er selvsagt alltid mer nyansert og sammensatt enn som så, og en slik kåring kan i seg selv bidra til å påvirke videre utvikling i de «beste» eller «dårligste» områdene, for eksempel gjennom boligetterpørsel og/eller flytteadferd.

Vi fraråder fra å lage en samlet levetårindeks, og vi lager heller ikke en slik indeks her. Resultater fra flere indikatorer vil presenteres som et «lappetepp» i en tabell med oversikt over alle soner. Hvilken rangert gruppe den enkelte sonen tilhører for de ulike indikatorene vises da med fargesjatteringer og med en råd for hver sone. En slik framstilling er egnet for å gi oversikt over resultater på et passende detaljnivå. Levetårsbildet vil vanligvis være sammensatt, og soner kan ha tegn til både gode og mindre gode levetårs ut ifra ulike indikatorer.

1 Følgende nettavisartikler viser hvordan dette skjedde i Stavanger kommunen etter en tidligere levetårsundersøkelse: <https://www.dagsavisen.no/rogalandsavis/her-er-levetarene-best-og-verst-1.910917> og <https://www.nrk.no/rogaland/darligste-plassen-a-bo-i-stavanger-1.11984927>

3.BAKGRUNNSDATA

3.1. BEFOLKNING OG ALDERSFORDELING I LEVEKÅRSSONENE

De fleste levekårssonene har en befolkningsstørrelse mellom 1500 og 2500 innbyggere, jf. Tabell 3-1.

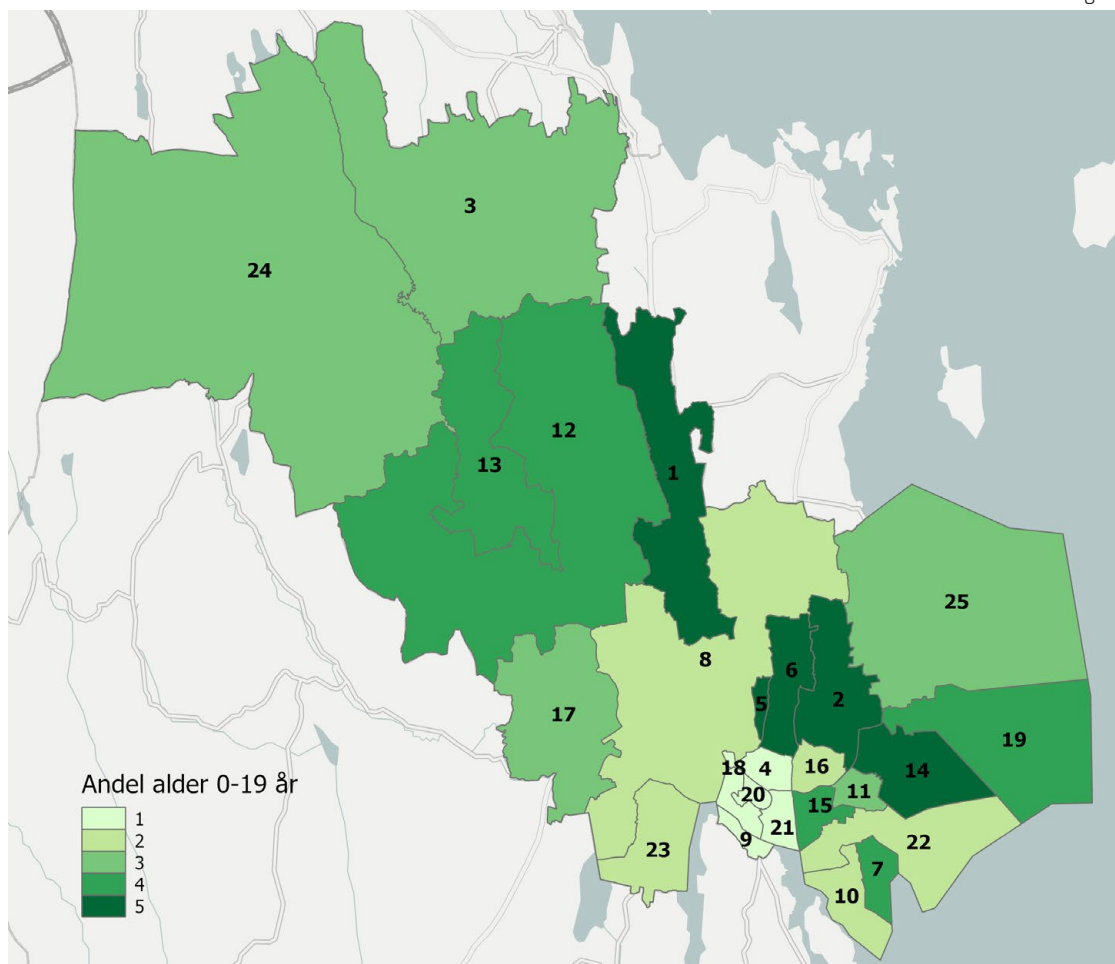
Aldersfordelingen i de ulike levekårssonene kan ha noe å si for tolkning av enkelte av levekårsresultatene. Tabell 1 oppgir derfor også en grov fordeling av befolkningen etter alder i sonene.

I hele Tønsberg kommune utgjør barn og ungdom (0-19 år) om lag 23 prosent av befolkningen, men vi ser at det er til dels store forskjeller i andel barn i de ulike sonene. Eldre (over 66 år) utgjør om lag 16 prosent av befolkningen i hele kommunen, men her igjen er det store forskjeller mellom sonene.

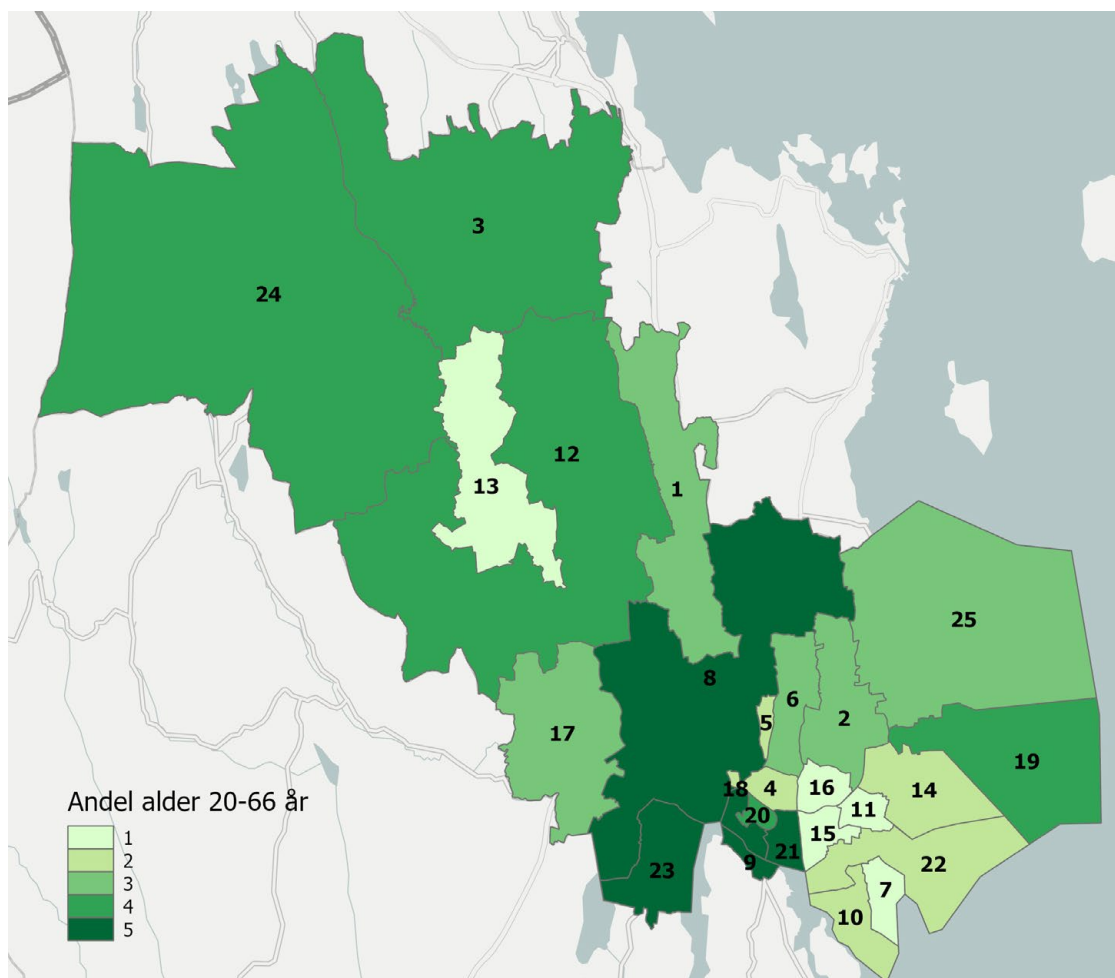
Kartene som presenteres nedenfor viser resultater for sonene basert på en rangert deling i fem kategorier, hvor lys farge indikerer lav andel og mørk farge indikerer høy andel. Det er lave barneandeler i sentrumssonene Byskogen, Kaldnes, Sentrum, Sløyfa og Træleborg og høye andeler i enkelte soner rett utenfor sentrum (Basberg, Eik vest, Eik øst, Ringshaug). Det er en klar overrepresentasjon av eldre i sentrumssonene Sløyfa og Byskogen, og i sentrumsnære soner som Sandeåsen og Presterød. Det er også en forholdsvis høy andel av eldre i Husvik.

Tabell 3-1 Befolkning og aldersfordelingen i levekårssonene

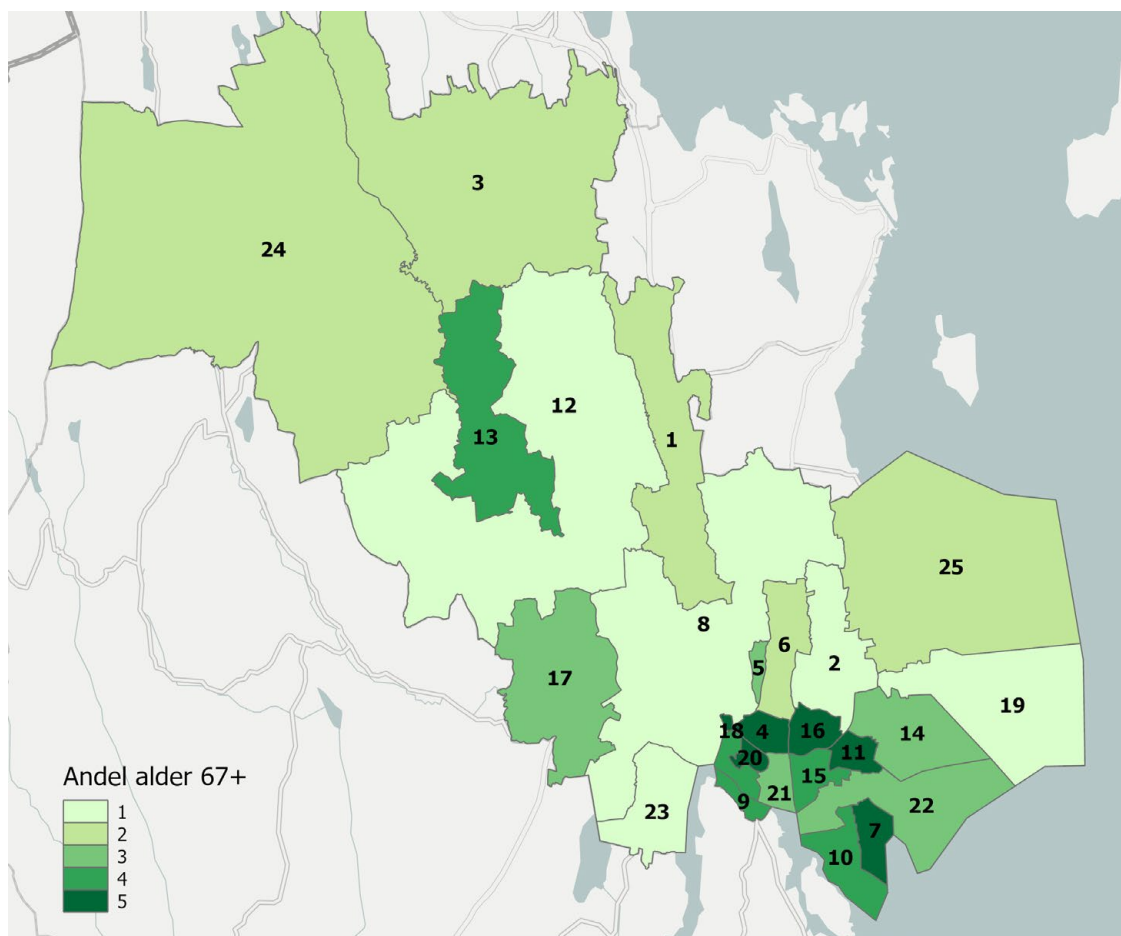
SONENR	SONENAVN	BEFOLKNINGEN (ANTALL)	ANDEL 0-19 ÅR	ANDEL 20-66	ANDEL ELDRE (OVER 66 ÅR)
	TØNSBERG KOMMUNE	56 293	23,1	61,3	15,6
1	BARKÅKER/UNDRUMSDAL	2 148	26,7	61,5	11,7
2	BASBERG	1 539	29,6	60,7	9,7
3	BREKKEÅSEN	1 581	24,4	62,2	13,4
4	BYSKOGEN	1 658	17,8	60,3	21,9
5	EIK VEST	1 388	26,6	58,1	15,3
6	EIK ØST	1 807	27,2	60,4	12,4
7	HUSVIK	1 663	25,1	55,4	19,5
8	JARLSBERG	2 259	23,3	65,8	10,8
9	KALDNES	1 792	15,0	67,6	17,4
10	NES/HUSØY	2 379	23,4	58,0	18,6
11	PRESTERØD	1 725	24,5	56,4	19,1
12	RAMNES	1 819	25,7	63,4	11,0
13	REVELTAL	1 765	25,2	56,6	18,2
14	RINGSHAUG	1 537	27,1	57,6	15,3
15	RÅEL	2 326	26,0	56,3	17,7
16	SANDEÅSEN	2 215	20,7	53,5	25,7
17	SEM	2 709	24,2	61,3	14,5
18	SENTRUM	1 591	9,9	71,3	18,8
19	SKALLEVOLD	2 287	25,4	63,8	10,8
20	SLØYFA	1 658	16,8	63,4	19,8
21	TRÆLEBORG	2 039	19,8	65,8	14,4
22	ULVIKEN	2 241	23,2	59,8	17,1
23	VEAR	2 658	23,4	66,1	10,5
24	VIVESTAD	1 356	23,7	63,5	12,8
25	VOLDEN	2 322	25,1	61,7	13,2
	UOPPGITT	2 263			

Figur 3-1 Soner etter andel barn. Kvintil for andel hvor første kvintil («1») indikerer lav andel

Figur 3-2 Soner etter andel eldre. Kvintil for andel hvor første kvintil («1») indikerer lav andel

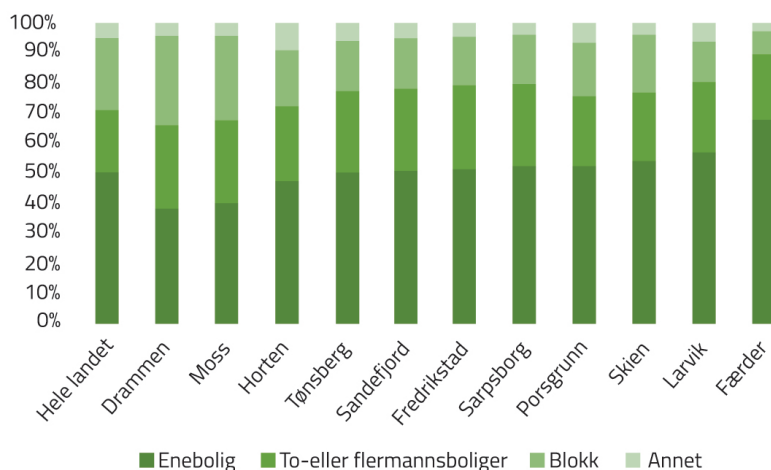
Figur 3-3 Soner etter andel alder 67+. Kvintil for andel hvor første kvintil («1») indikerer lav andel

3.2. BOLIGSAMMENSETNING

Halvparten av boligene i Tønsberg er eneboliger, og over tre-fjerdedeler er eneboliger eller småhus (dvs. tomannsboliger, rekkehus o.l.). En slik boligsammensetning er vanlig i de fleste sammenligningskommunene rundt Oslofjorden, jf. Tabell 3-2 og Figur 3-4.¹ Andel blokkboliger i Tønsberg (om lag 16 prosent) er noe lavere enn i hele landet (24 prosent) og i byer som Drammen og Moss, men om lag på linje med andelen i byer som Sandefjord, Fredrikstad, Sarpsborg, Porsgrunn og Skien.

Tabell 3-2 Boligsammensetning i hele landet og sammenligningskommune. Percent

KOMMUNE	ENEBOLIG	TO- ELLER FLER-MANNSBOLIGER	BLOKK	ANNET
Hele landet	49,9	20,9	24,0	5,2
Moss	39,8	27,7	27,6	4,8
Sarpsborg	52,0	27,2	16,8	4,0
Fredrikstad	51,1	27,9	16,1	4,9
Drammen	38,2	27,9	29,3	4,6
Horten	47,0	25,1	18,4	9,5
Tønsberg	50,0	27,4	16,2	6,5
Sandefjord	50,7	26,7	17,3	5,3
Larvik	57,0	22,7	13,9	6,3
Færder	67,6	22,0	7,2	3,2
Porsgrunn	52,5	22,8	17,9	6,8
Skien	54,2	22,3	19,4	4,0

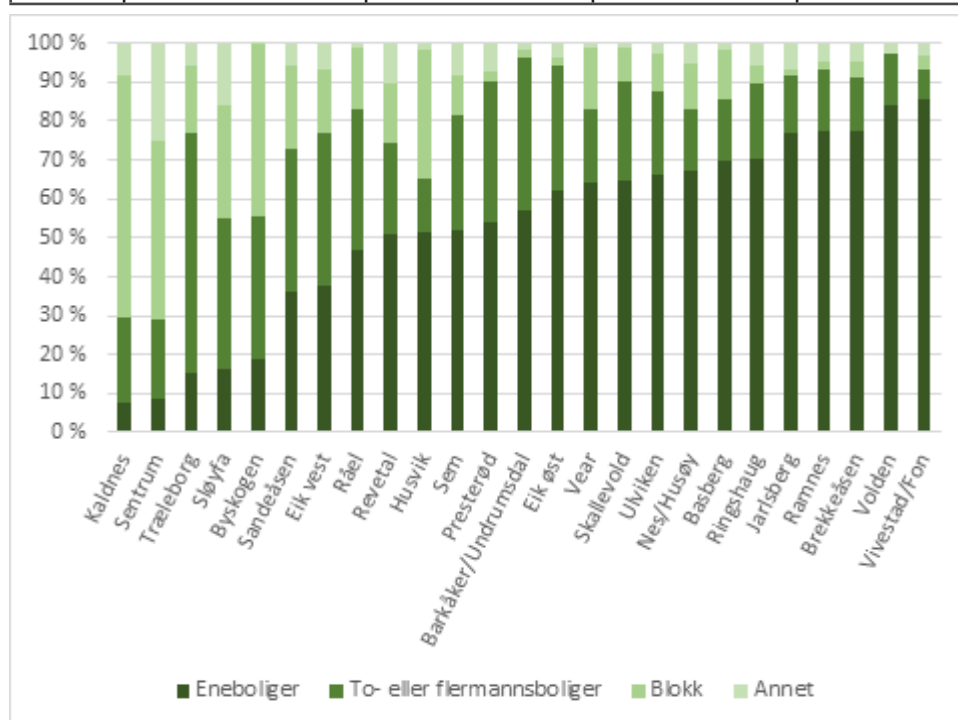
Figur 3 -4. Boligsammensetning i sammenligningskommunene rundt Oslofjorden

Boligsammensetningen varierer mye i de ulike levekårssonene i Tønsberg, jf. tabell 3-3 og figur 3-2. En høy andel blokkboliger finnes, ikke overraskende, i sentrumssoner som Kaldnes, Sentrum og Byskogen. De fleste sonene domineres av eneboliger og småhus. Træleborg skiller seg ut som en sone med en usedvanlig høy andel småhusboliger utenom eneboliger.

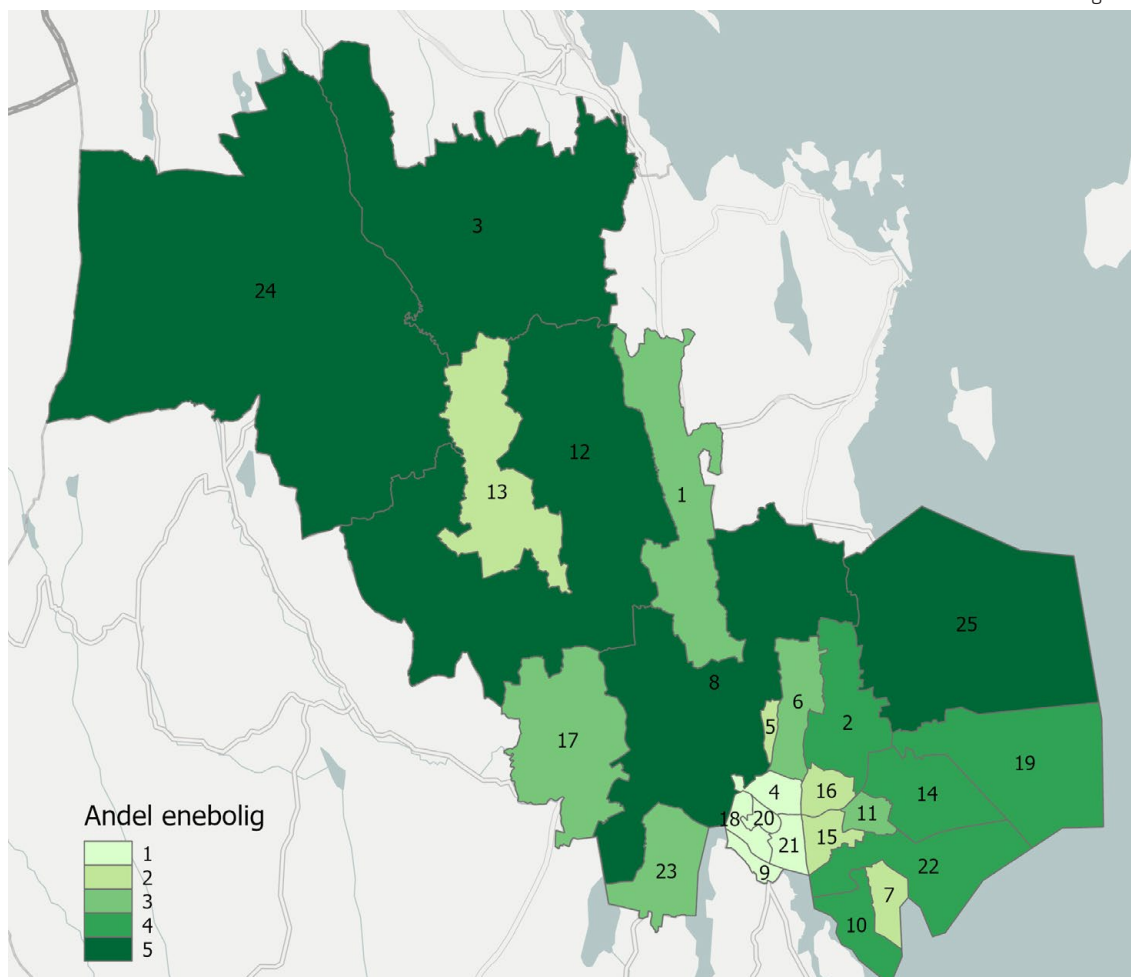
¹ Boligsammensetningsstatistikken for sammenligningskommunene er hentet fra statistikkbanken til SSB.

Tabell 3-3. Boligsammensetning i levekårssonene. Percent

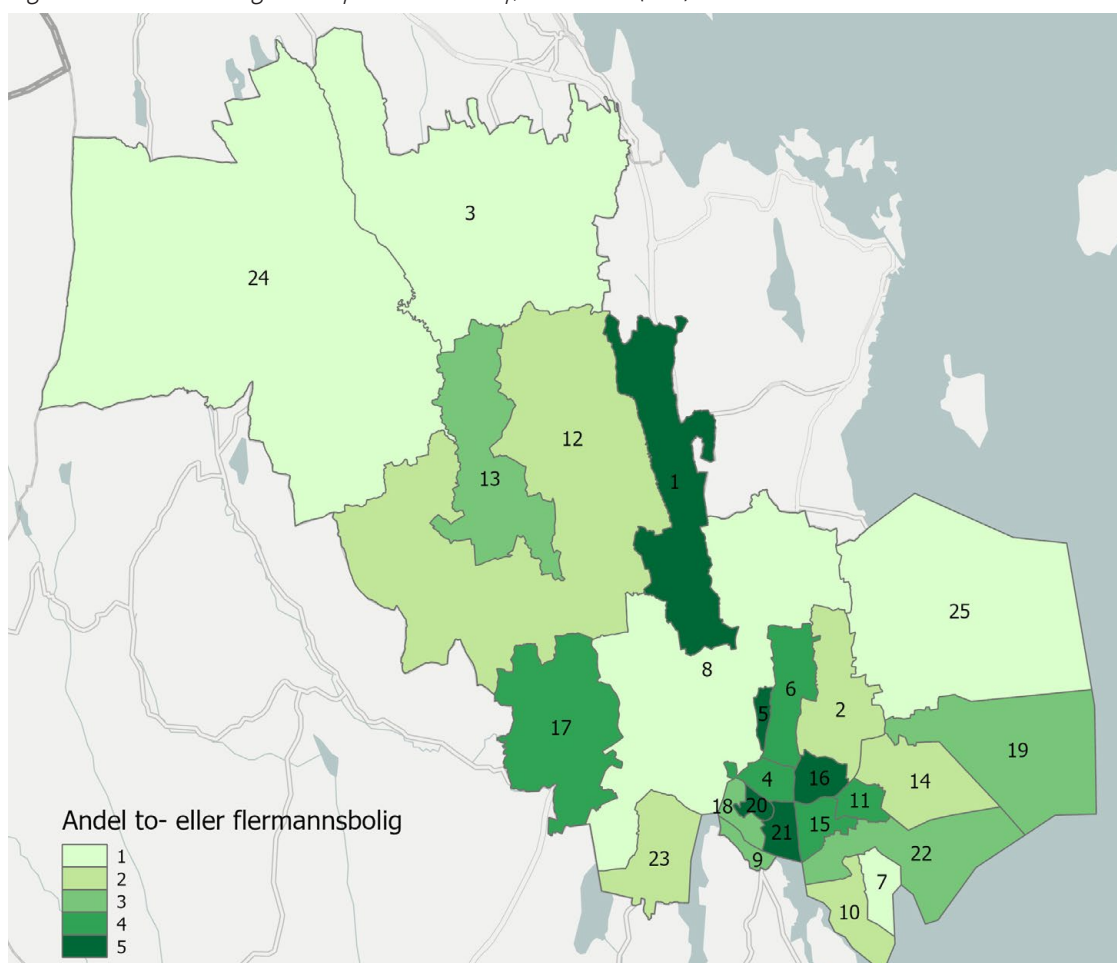
SONENR	SONENAVN	ENEBOLIGER	TO- ELLER FLER-MANNSBOLIGER	BLOKK	ANNET	TOTALANTAL BOLIGER
1	Barkåker/Undrumsdal	57,3	38,9	2,3	1,5	894
2	Basberg	69,7	16,0	12,8	1,5	757
3	Brekkeåsen	77,5	13,6	4,3	4,6	1058
4	Byskogen	18,7	36,7	44,6	0,1	1474
5	Eik vest	37,5	39,5	16,1	6,9	765
6	Eik øst	62,4	32,1	1,7	3,8	1332
7	Husvik	51,2	14,0	33,2	1,6	808
8	Jarlsberg	76,9	14,7	1,5	6,9	536
9	Kaldnes	7,5	22,3	61,8	8,5	1472
10	Nes/Husøy	67,3	15,5	12,1	5,0	857
11	Presterød	53,9	36,0	2,8	7,3	1475
12	Ramnes	77,4	15,9	1,7	4,9	973
13	Revetal	51,0	23,6	15,2	10,2	1220
14	Ringshaug	70,3	19,5	4,3	5,9	1378
15	Råel	47,0	36,0	16,0	1,0	713
16	Sandeåsen	36,1	36,9	21,3	5,7	1296
17	Sem	52,0	29,6	10,0	8,3	1078
18	Sentrum	8,7	20,4	45,6	25,4	1889
19	Skallevold	64,5	25,5	9,0	1,1	647
20	Sløyfa	16,3	38,5	29,3	15,8	1077
21	Træleborg	15,4	61,6	17,1	5,9	1389
22	Ulviken	66,2	21,7	9,6	2,6	739
23	Vear	64,1	19,0	16,0	0,9	1492
24	Vivestad/Fon	85,3	7,8	3,4	3,4	668
25	Volden	84,0	13,2	0,0	2,7	619
	Hele kommune	48,0	27,2	18,3	16,5	26606

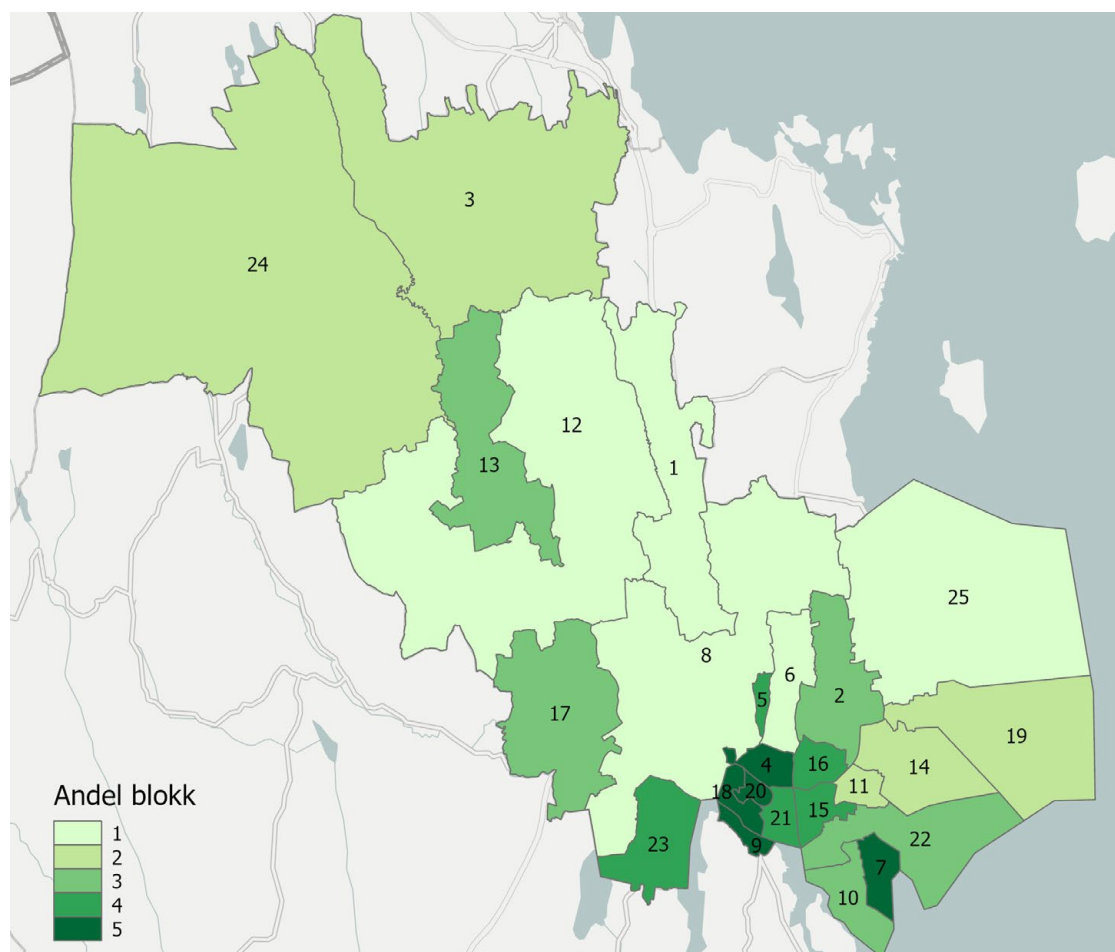
Figur 3 -5. Boligsammensetning i levekårssonene

Figur 3-6 Andel enebolig. Kvintil for andel hvor første kvintil («1») indikerer lav andel

Figur 3-7 Andel to- eller flermannsbolig. Kvintil for andel hvor første kvintil («1») indikerer lav andel

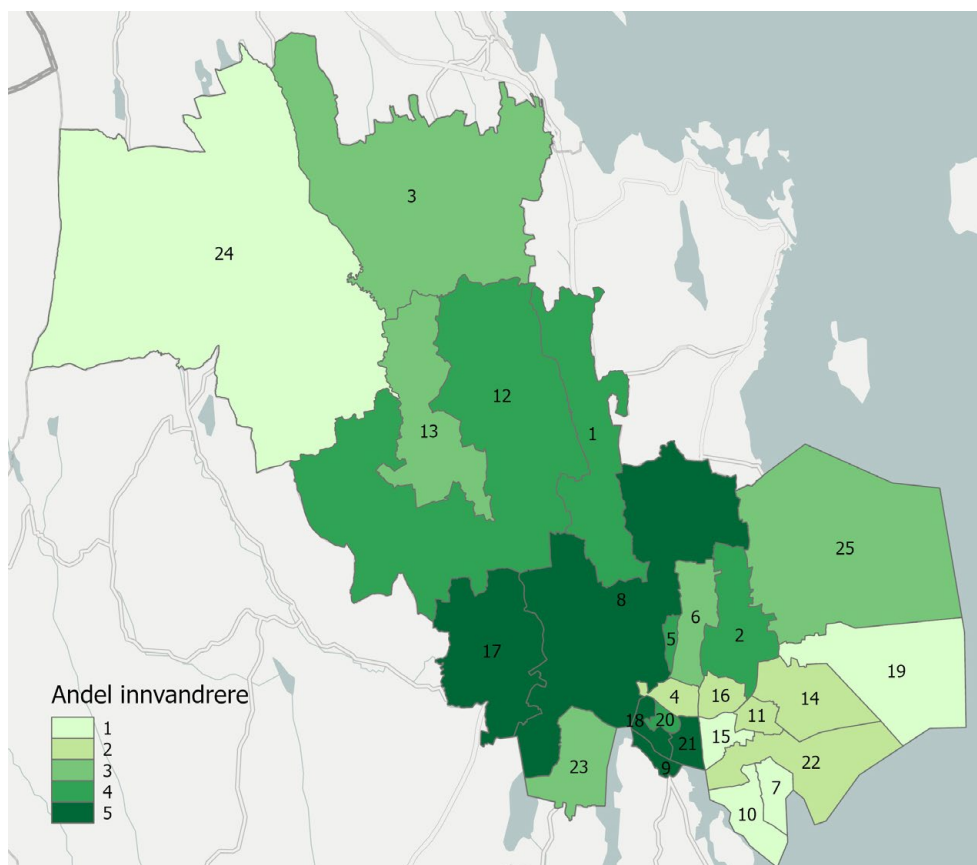

Figur 3-8 Andel blokk. Kvintil for andel hvor første kvintil («1») indikerer lav andel

3.3. INNVANDRERBEFOLKNINGEN SOM ANDEL AV HELE BEFOLKNINGEN

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Øst-Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika som andel av befolkningen.

Hele landet	14,5
Moss	18,8
Sarpsborg	17,3
Fredrikstad	15,7
Drammen	26,3
Horten	13,4
Tønsberg	11,9
Larvik	12,0
Færder	10,1
Porsgrunn	11,0
Skien	14,5
Sandefjord	14,3

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
10	Nes/Husøy	4,1	22	Ulviken	6,8	3	Brekkeåsen	8,7	5	Eik vest	12,5	18	Sentrum	17,5
19	Skillefjord	5,5	14	Ringshaug	7,2	6	Eik øst	8,8	2	Basberg	12,7	9	Kaldnes	18,6
7	Husvik	5,6	16	Sandeåsen	8,0	13	Revetal	9,4	12	Ramnes	13,1	21	Træleborg	20,2
24	Vivestad/Fon	6,2	11	Presterød	8,3	23	Vear	10,9	20	Sløyfa	16,2	8	Jarlsberg	21,9
15	Råel	6,3	4	Byskogen	8,6	25	Volden	11,3	1	Barkåker	15,9	17	Sem	22,7

Andelen av innvandrere i befolkningen er lavere i Tønsberg (12 prosent) enn i hele landet (14,5 prosent). Blant byene rundt Oslofjorden er det også betydelig høyere andeler innvandrere i Drammen (26,3 prosent) samt byene på østsiden av Oslofjorden (Moss, Sarpsborg, Fredrikstad).

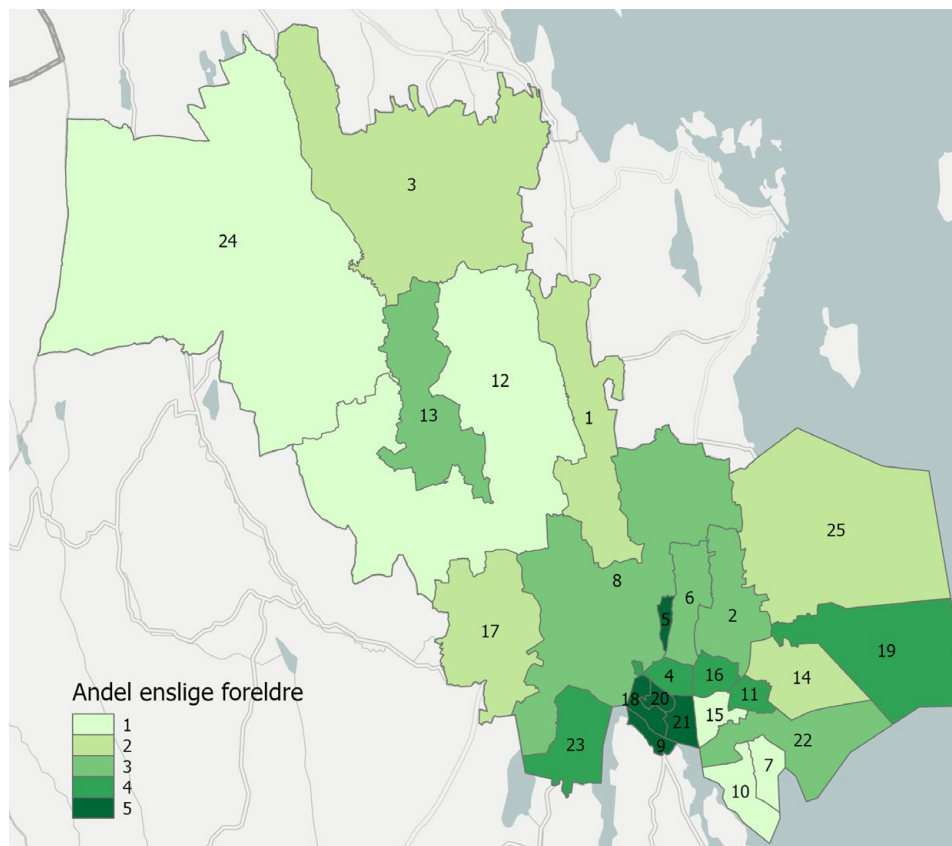
Det er stor spredning i andel innvandrere i de ulike levekårssonene. I enkelte soner er andel i innvandrerbefolkningen betydelig lavere enn for hele landet eller hele kommunen, mens det er enkelte soner hvor innvandrerbefolkningen utgjør over en femtedel av befolkningen. Høy andel innvandrere finner vi både i enkelte sentrumssoner (Sentrum, Kaldnes og Træleborg) og i Jarlsberg og Sem.

Høy (eller lav) andel innvandrere er ikke i seg selv et levekårsproblem, jf. diskusjonen i avsnitt 2.2, og er dermed tatt inn som bakgrunnsinformasjon. Andel innvandrere kan i enkelte sammenhenger være nyttig informasjon å vite om for å kunne tilpasse visse typer kommunale tjenester og tiltak.

3.4. BARN MED ENSLIGE FORELDRE

Andel barn 0-17 år som bor med bare mor eller bare far.

Hele landet	15,9
Moss	20,5
Sarpsborg	19,4
Fredrikstad	18,9
Drammen	18,0
Horten	16,8
Tønsberg	18,0
Larvik	18,2
Færder	18,0
Porsgrunn	19,8
Skien	20,1
Sandefjord	18,2

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
15	Råel	8,5	14	Ringshaug	13,5	13	Revetal	16,3	16	Sandeåsen	17,5	5	Eik vest	25,5
12	Ramnes	11,0	3	Brekkeåsen	14,0	6	Eik øst	16,6	19	Skallevold	17,6	9	Kaldnes	28,2
7	Husvik	11,1	1	Barkåker/Undrumsdal	14,8	22	Ulviken	16,8	4	Byskogen	18,2	21	Træleborg	28,3
24	Vivestad/Fon	12,3	25	Volden	14,9	2	Basberg	16,9	23	Vear	18,4	20	Sløyfa	31,6
10	Nes/Husøy	12,4	17	Sem	15,1	8	Jarlsberg	16,9	11	Presterød	20,9	18	Sentrum	39,4

Andel enslige foreldre i hele Tønsberg kommune (18 prosent) er betydelig høyere enn for hele landet (om lag 16 prosent) og middels sammenlignet med de andre byene rundt Oslofjorden.

Mye tidligere forskning viser at enslige foreldre og barn av enslige foreldre er overrepresentert blant dem med lavinntekt og svakere levekår¹, men det er selvsagt også store forskjeller i levekår og forutsetninger for hver familie. Viktigheten av barndommen for mulighetene senere i livet tilsier at vi trenger kunnskap om denne gruppen for å kunne tilpasse tjenester og for å kunne tilby et godt støtteapparat. Derfor er denne indikatoren inkludert i bakgrunnsdata.

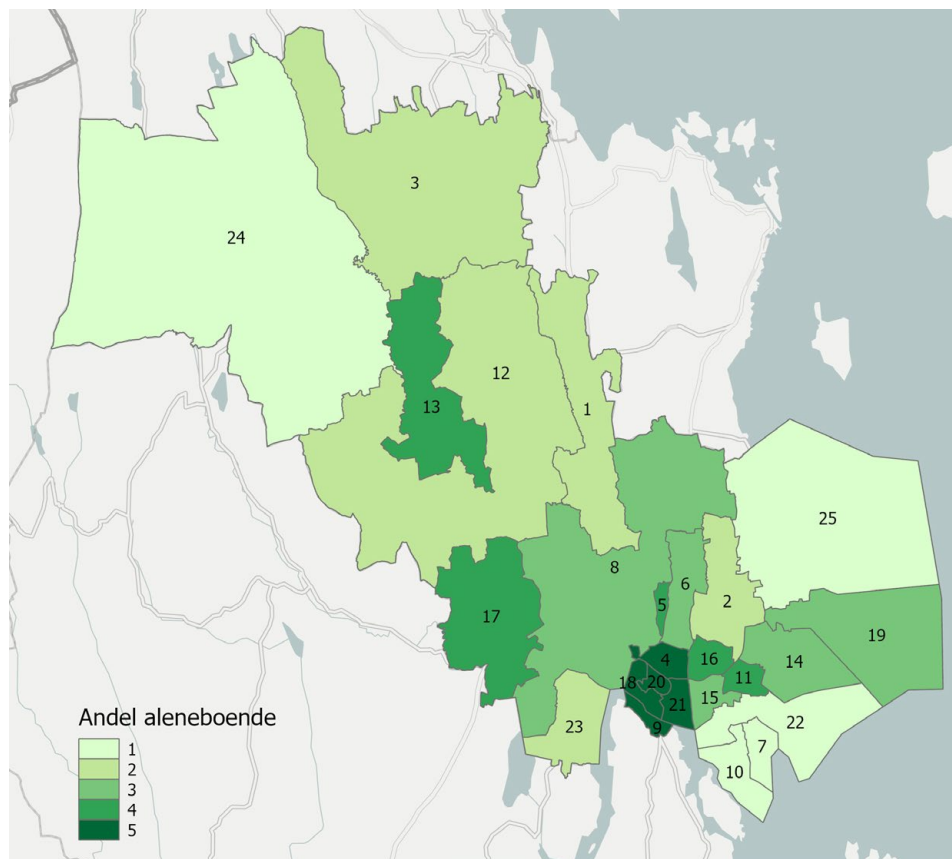
Det er stor variasjon i andel barn med enslige foreldre i Tønsberg. Det er særlig høy andel i sentrumssoner, men også i Eik vest.

¹ Se for eksempel <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/enslige-mer-utsatt-for-fattigdomsproblemer> eller <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/barnefamilier-med-lav-inntekt-har-flere-levekarsutfordringer>

3.5. ALENEBOENDE

Aleneboende i prosent av alle husholdninger

Hele landet	38,9
Moss	41,0
Sarpsborg	36,7
Fredrikstad	36,7
Drammen	40,6
Horten	39,3
Tønsberg	40,1
Larvik	37,8
Færder	35,2
Porsgrunn	39,8
Skien	38,9
Sandefjord	37,3

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
10	Nes/Husøy	26,1	23	Vear	29,4	19	Skallevold	32,0	13	Revetal	37,3	21	Træleborg	52,6
7	Husvik	26,6	1	Barkåker/Undrumsdal	29,7	14	Ringshaug	32,1	16	Sandeåsen	37,8	4	Byskogen	53,0
22	Ulviken	27,6	2	Basberg	29,8	6	Eik øst	34,0	5	Eik vest	37,9	20	Sløyfa	57,1
24	Vivestad/Fon	27,6	3	Brekkeåsen	30,7	8	Jarlsberg	34,9	17	Sem	37,9	9	Kaldnes	57,3
25	Volden	29,3	12	Ramnes	31,4	15	Råel	36,6	11	Presterød	38,5	18	Sentrum	59,8

Å bo alene trenger ikke å være en levekårsutfordring i seg selv, men aleneboende kan ha andre behov og utfordringer enn husholdninger med flere personer.

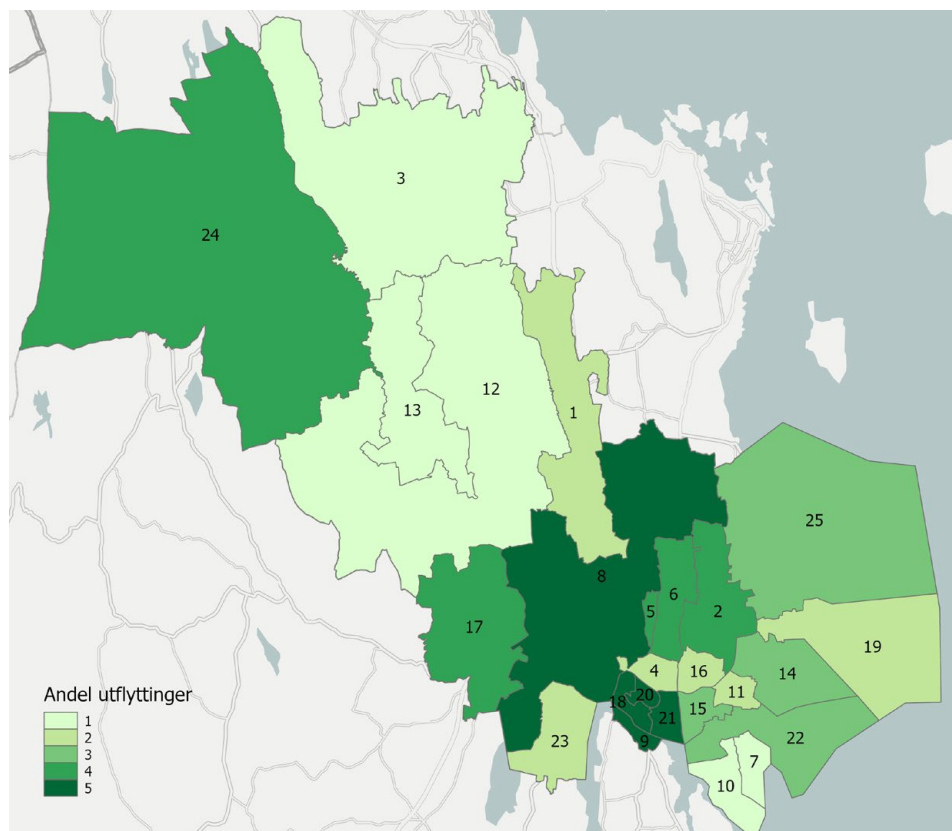
Andel aleneboende er knapt høyere i Tønsberg kommune (40 prosent) enn i hele landet (39 prosent). Tønsberg er blant byene rundt Oslofjord med høyeste andel aleneboende. Over halvparten av husholdninger i sentrumssonene Træleborg, Byskogen, Sløyfa, Kaldnes og Sentrum består av aleneboende.

Å bo alene kan være et bevisst valg som passer godt i noen livsfaser eller, for noen, hele livet. Denne indikatoren inkluderes dermed ikke som levekårsindikator. Å bo alene kan imidlertid også være korrelert med levekårsutfordringer som manglende sosialt nettverk, ensomhet og isolering. Det kan derfor være greit å ha en viss oversikt over hvor det er høy andel aleneboende i kommunen for å se om det har sammenheng med andre typer levekårsutfordringer.

3.6. UTFLYTTINGER

Utflyttinger i prosent av folkekommengden.

Hele landet	5,3
Moss	6,6
Sarpsborg	4,2
Fredrikstad	4,2
Drammen	6,7
Horten	5,5
Tønsberg	6,5
Larvik	4,1
Færder	6,0
Porsgrunn	5,1
Skien	4,4
Sandefjord	4,6

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
10	Nes/Husøy	7,1	1	Barkåker/Un- drumsdal	9,4	11	Presterød	10,7	24	Vivestad/Fon	11,5	8	Jarlsberg	16,5
7	Husvik	7,2	19	Skallefold	9,5	14	Ringshaug	10,8	6	Eik øst	11,6	21	Træleborg	18,2
3	Brekkeåsen	8,2	16	Sandeåsen	10,1	15	Råel	10,8	17	Sem	12,2	9	Kaldnes	22,5
12	Ramnes	8,9	23	Vear	10,4	22	Ulviken	11,0	2	Basberg	12,6	20	Sløyfa	23,1
13	Revetal	9,2	4	Byskogen	10,7	25	Volden	11,2	5	Eik vest	12,8	18	Sentrum	23,9

Andel utflyttinger på kommune- og sonenivå er ikke direkte sammenlignbare, da mange av utflyttingene på sonenivå, dvs. ut av en sone, kan likevel være flytting innen samme kommune.

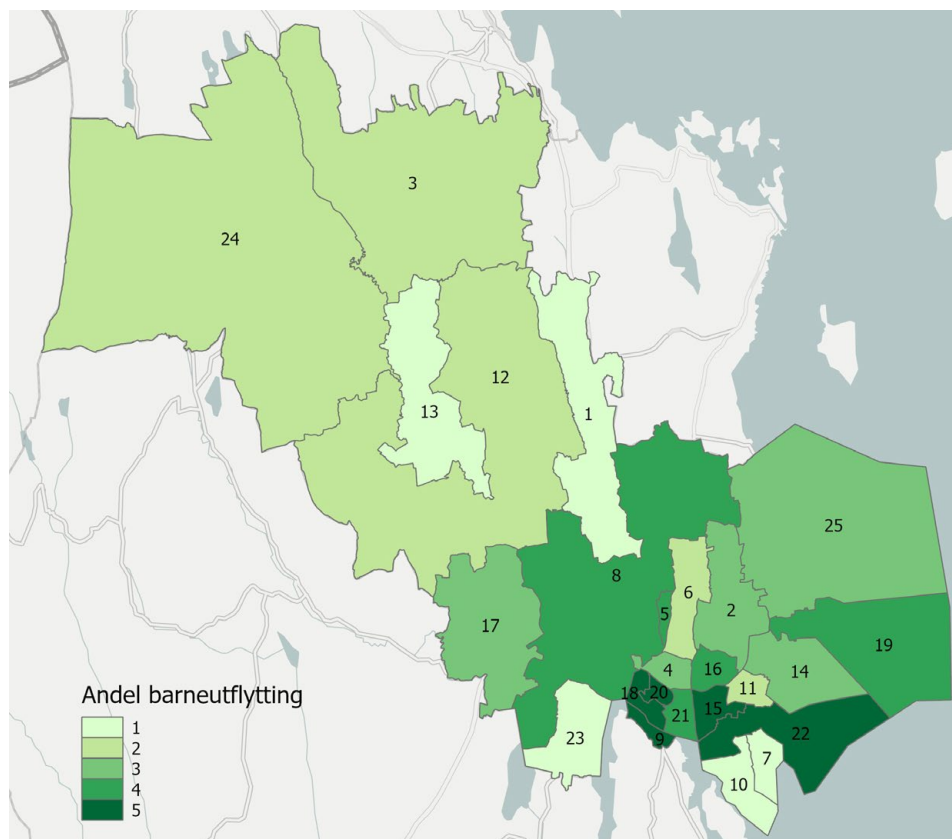
I hele landet flytter om lag 5,3 prosent ut av kommunen sin. Andelen er høyere i Tønsberg (6,5 prosent) enn i hele landet og i de fleste sammenligningskommunene rundt Oslofjord.

Det er særlig høy utflyttingstilbøyelighet fra sentrumssonene som Træleborg, Kaldnes, Sløyfa og Sentrum, men også fra Jarlsberg.

3.7. BARNEUTFLYTTINGER

Utflyttinger av 0-5 åringer i prosent av folkekemengden 0-5 år.

Hele landet	6,2
Moss	7,9
Sarpsborg	5,1
Fredrikstad	5,1
Drammen	7,8
Horten	5,5
Tønsberg	6,8
Larvik	5,2
Færder	5,7
Porsgrunn	5,5
Skien	4,7
Sandefjord	4,8

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
7	Husvik	5,1	11	Presterød	9,4	14	Ringshaug	11,2	19	Skallevold	13,0	15	Råel	17,9
1	Barkåker/Undrumsdal	6,7	24	Vivestad/Fon	9,4	4	Byskogen	11,7	8	Jarlsberg	13,3	22	Ulviken	25,1
13	Revetal	7,9	6	Eik øst	9,6	17	Sem	11,9	5	Eik vest	15,0	20	Sløyfa	28,9
10	Nes/Husøy	8,2	3	Brekkeåsen	10,1	2	Basberg	12,2	16	Sandeåsen	15,6	9	Kaldnes	33,9
23	Vear	8,2	12	Ramnes	10,1	25	Volden	12,5	21	Træleborg	15,8	18	Sentrum	45,7

Andel barn som flytter ut av sonen eller kommunen kan være en indikasjon på dårlig tilpasning av boliger eller boligområder for barnefamilier. Det vil imidlertid alltid være noen barn og familier som flytter av andre årsaker. Andel utflyttinger på kommune- og sonenivå er ikke direkte sammenlignbare, da mange av utflyttingene på sonenivå, dvs. ut av en sone, kan likevel være flytting innen samme kommune.

I hele landet flytter om lag 6 prosent av barn i alderen 0-5 år ut av kommunen sin. Andelen er noe høyere i Tønsberg – opp mot 7 prosent – enn i fleste sammenligningskommunene rundt Oslofjord.

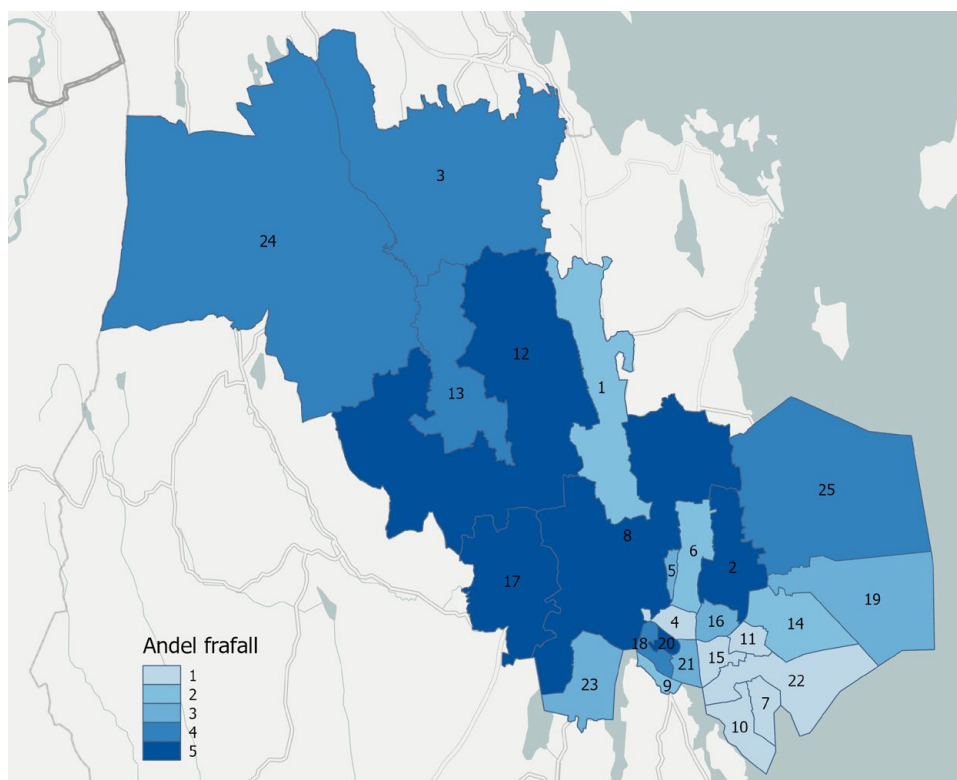
På sonenivå ser vi at det er mange utflyttinger fra sentrumssoner som Kaldnes, Sentrum og Sløyfa. Det er også forholdsvis mange utflyttinger fra Ulviken og Råel.

4.LEVEKÅRSDATA

4.1. INDIKATOR FOR FRAFALL I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Andel personer i alderen 21-29 som ikke har oppnådd yrkes- eller studiekompetanse i løpet av 5 år.

Hele landet	28,4
Moss	38,2
Sarpsborg	37,5
Fredrikstad	35,1
Drammen	31,5
Horten	34,1
Tønsberg	30,3
Larvik	35,0
Færder	32,0
Porsgrunn	31,8
Skien	34,5
Sandefjord	36,4

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
4	Byskogen	23,5	11	Presterød	27,5	19	Skallevold	28,3	25	Volden	32,9	20	Sløyfa	35,6
15	Råel	23,5	9	Kaldnes	27,6	16	Sandeåsen	29,5	13	Revetal	33,2	17	Sem	36,7
7	Husvik	25,3	14	Ringshaug	27,6	23	Vear	29,5	18	Sentrum	33,3	8	Jarlsberg	38,1
22	Ulviken	26,7	1	Barkåker/Undrumsdal	27,9	5	Eik vest	30,4	3	Brekkeåsen	35,2	12	Ramnes	38,6
10	Nes/Husøy	27,5	6	Eik øst	28,1	21	Træleborg	30,8	24	Vivestad/Fon	35,3	2	Basberg	39,6

Personer som ikke har fullført videregående opplæring, opplever oftere arbeidsledighet, lavinntekt og ulike levekårsutfordringer. Omfanget av frafall blant yngre voksne gir derfor en indikasjon på en større risiko for slike utfordringer i sonens befolkning.

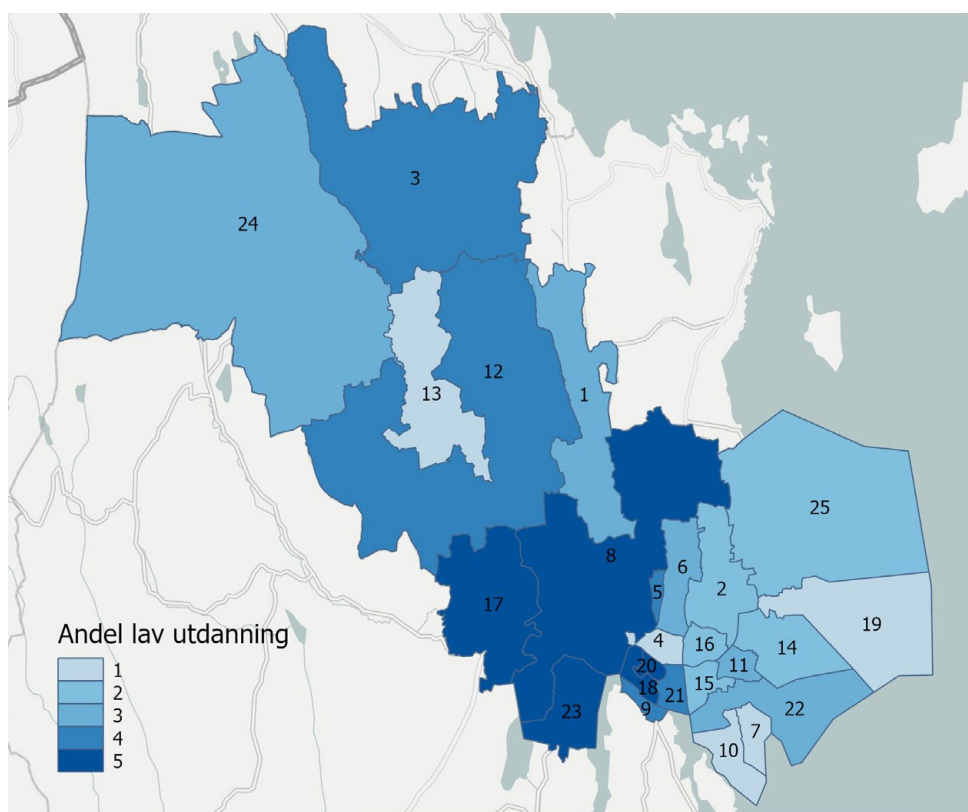
På landsbasis har om lag 28 prosent av personer i alderen 21-29 ikke oppnådd yrkes- eller studiekompetansen innen 5 år etter grunnskolen. Vi finner en noe høyere andel i Tønsberg kommune (om lag 30 prosent). Andel som ikke har oppnådd yrkes- eller studiekompetanse er høyere – og til dels langt høyere – i sammenligningskommunene rundt Oslofjord. Andelen er for eksempel over 35 prosent i Moss, Sarpsborg, Fredrikstad og Sandefjord.

I sonene med de laveste ratene har om lag en fjerdedel av personer i alderen 21-29 ikke oppnådd yrkes- eller studiekompetanse. Her finner vi kystsoner som Husvik, Ulviken og Nes/Husøy, men også sentrumssonen Byskogen. På andre enden av skalaen finner vi høye andeler som ikke har oppnådd kompetanse i både sentrumssone Sløyfa, soner ikke så langt fra sentrum (Basberg og Jarlsberg) og i mindre sentrale soner som Ramnes og Sem.

4.2. ANDEL MED LAVUTDANNING (30-39 ÅR)

Andel personer i alderen 30-39 med kun grunnskoleopplæring.

Hele landet	20,0
Moss	26,7
Sarpsborg	26,0
Fredrikstad	24,8
Drammen	24,1
Horten	21,9
Tønsberg	19,3
Larvik	26,2
Færder	19,9
Porsgrunn	22,7
Skien	24,5
Sandefjord	23,9

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
19	Skallevold	10,6	15	Råel	14,7	6	Eik øst	18,5	12	Ramnes	21,0	8	Jarlsberg	23,0
7	Husvik	10,8	14	Ringshaug	15,1	22	Ulviken	19,0	9	Kaldnes	21,5	23	Vear	23,0
10	Nes/Husøy	11,9	16	Sandeåsen	15,4	24	Vivestad/Fon	20,0	5	Eik vest	21,9	20	Sløyfa	23,5
4	Byskogen	13,4	2	Basberg	15,5	1	Barkåker/Un-drumsdal	20,3	21	Træleborg	22,3	17	Sem	24,0
13	Revetal	14,6	25	Volden	18,4	11	Presterød	20,8	3	Brekkeåsen	22,4	18	Sentrum	24,5

Denne indikatoren retter oppmerksomhet mot utdanningsnivå i en aldersgruppe som i hovedsak har fullført sitt utdanningsløp. Noen av de lavt utdannede i denne gruppen vil ha fått fotfeste i arbeidslivet og vil ikke oppleve nevneverdige utfordringer framover, men ulike typer levekårsutfordringer er likevel mer utbredt blant folk med kun grunnskoleopplæring.

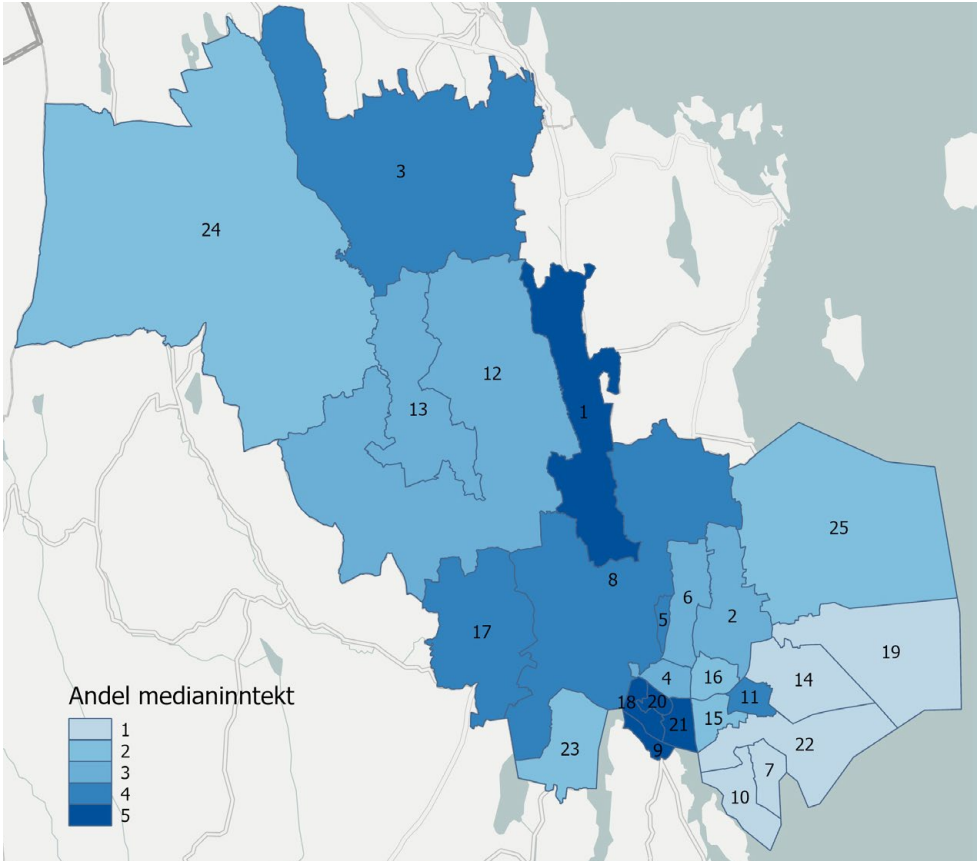
Andel med kun grunnskoleopplæring i den relevante aldersgruppen er litt lavere i Tønsberg (19,3 prosent) enn i hele landet (20 prosent). Andelen med kun grunnskole er lavere – og til dels langt lavere – i Tønsberg enn i sammenligningskommunene rundt Oslofjorden.

Sonene med høyeste andeler med kun grunnskole i Tønsberg har andeler på rundt en fjerdedel. De ratene er lavere enn hva vi finner for hele byen i for eksempel Moss, Sarpsborg og Larvik. Vi finner høye andeler med kun grunnskole i sentrumssonene Sentrum og Sløyfa, men også i Vear, Jarlsberg og Sem.

4.3. MEDIANINNTTEKT

Inntekt beregnes her som årlig medianinntekt etter skatt per forbruksenhet med EU-ekvivalensskala, se omtalen nedenfor for videre detaljer om metode. Beløp oppgis i kr 1000.

Hele landet	380,7
Moss	366,1
Sarpsborg	352,5
Fredrikstad	361,2
Drammen	367,5
Horten	359,5
Tønsberg	382,2
Larvik	362,5
Færder	386,4
Porsgrunn	373,9
Skien	364,4
Sandefjord	365,5

nr	Sone	1000 kr	nr	Sone	1000 kr	nr	Sone	1000 kr	nr	Sone	1000 kr	nr	Sone	1000 kr
7	Husvik	463,5	15	Råel	407,4	4	Byskogen	382,1	11	Presterød	376,3	1	Barkåker/Undrumsdal	354,8
10	Nes/Husøy	449,3	23	Vear	392,3	6	Eik øst	380,9	3	Brekkeåsen	374,3	9	Kaldnes	350,7
22	Ulviken	428,6	25	Volden	391,8	2	Basberg	378,9	8	Jarlsberg	368,1	21	Træleborg	346,9
19	Skallevoid	428,4	24	Vivestad/Fon	390,9	12	Ramnes	378,3	5	Eik vest	360,3	20	Sløyfa	330,1
14	Ringshaug	427,0	16	Sandeåsen	382,8	13	Revetal	377,6	17	Sem	357,4	18	Sentrum	326,5

EU-ekvivalensskalaen tar hensyn til at husholdninger med flere medlemmer kan oppnå stordriftsfordeler. Med EU-skalaen vektes den første voksen i husholdningen med vekt 1, videre voksne med 0,5 og barn med vekt 0,3. I kartet og tabellen her vises høyere medianinntekt med lys farge. Inntekten per forbruksenhet kan tolkes som sammenlignbar med inntekt til en en-person-husholdning.

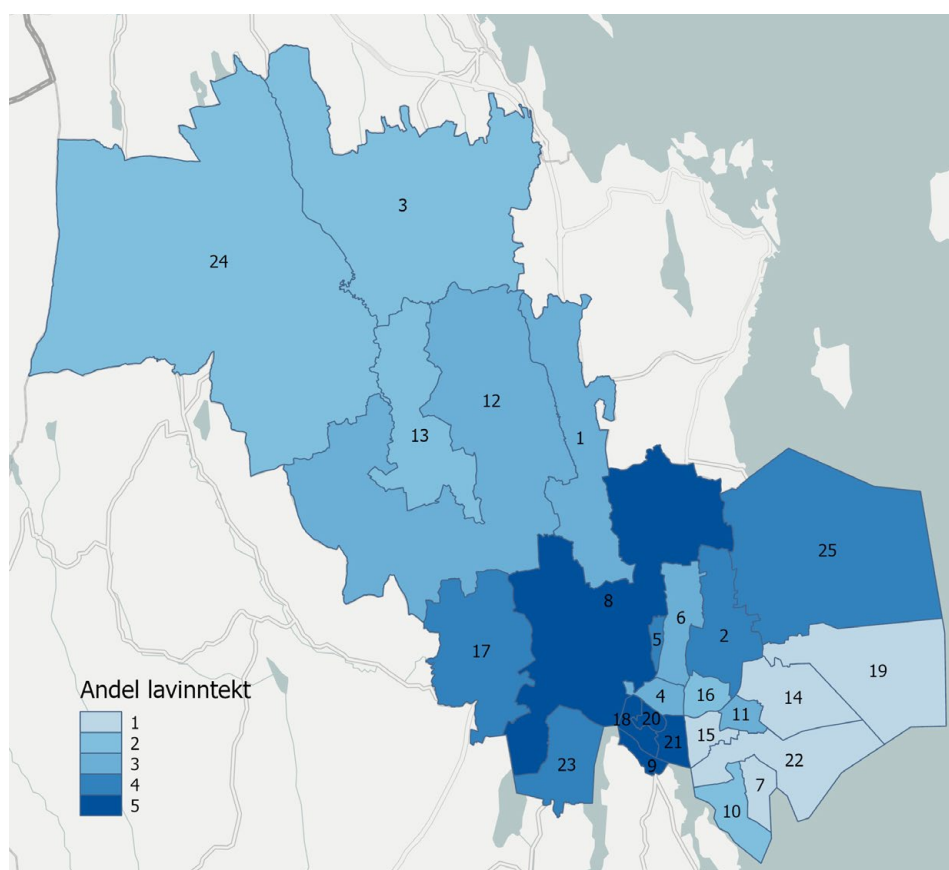
Medianinntekten beregnet på samme måte er på om lag kr 380.000 på landsbasis. Medianinntekten for Tønsberg kommune er på omtrent samme nivå. Medianinntekten i de fleste sammenligningskommunene ligger godt under landsmedianen og medianen for Tønsberg kommune. Bare Færder har høyere medianinntekt enn Tønsberg.

Om lag kr 100.000 (per forbruksenhet) skiller medianinntekten til de sonene med laveste og høyeste inntekter. Vi finner de høyeste medianinntektene i kystsonene i øst og de laveste medianinntektene i sentrumssonene. Det er små forskjeller mellom sonene med middels inntektsnivå.

4.4. ANDEL PERSONER I LAVINNTEKTSHUSHOLDNINGER

Lavinntekt er definert som inntekt under 60 prosent av medianinntekten etter skatt per forbruksenhet. Grensen er beregnet basert på medianen for kommunen. Se avsnitt 4.3 (om medianinntekten) for omtale av inntektsbegrep og andre metodiske valg ved beregning av lavinntektsgrensen.

Hele landet	11,2
Moss	11,9
Sarpsborg	10,5
Fredrikstad	11,9
Drammen	12,8
Horten	10,0
Tønsberg	11,2
Larvik	10,0
Færder	11,6
Porsgrunn	10,7
Skien	11,8
Sandefjord	10,5

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
19	Skallevold	6,1	10	Nes/Husøy	7,1	4	Byskogen	9,1	25	Volden	10,3	9	Kaldnes	15,4
7	Husvik	6,3	16	Sandeåsen	7,5	12	Ramnes	9,2	2	Basberg	10,7	8	Jarlsberg	17,4
15	Råel	6,3	24	Vivestad/Fon	7,8	6	Eik øst	9,3	23	Vear	10,7	21	Træleborg	18,6
22	Ulviken	6,4	3	Brekkeåsen	8,8	11	Presterød	9,7	5	Eik vest	11,7	20	Sløyfa	19,9
14	Ringshaug	7,0	13	Revetal	9,0	1	Barkåker/Undrumsdal	9,9	17	Sem	14,0	18	Sentrum	21,3

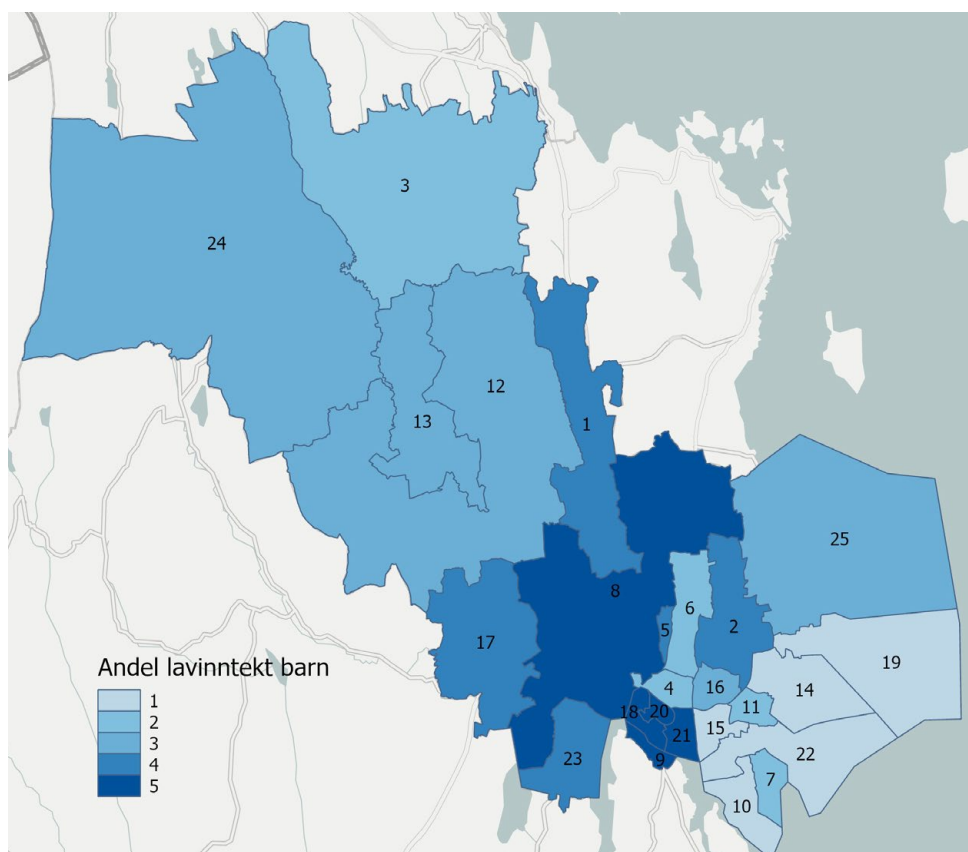
Om lag 11 prosent av personene i Tønsberg kommune har lavinntekt. Denne andelen er middels sammenlignet med de andre byene rundt Oslofjord.

Det er særlig høye andeler – opp mot 20 prosent eller en av fem – i sentrumssonene, og lave andeler i kystsonene i øst.

4.5. ANDEL BARN I LAVINNTEKTSHUSHOLDNINGER

Samme metode brukes som i avsnitt 4.4.

Hele landet	12,8
Moss	16,7
Sarpsborg	15,1
Fredrikstad	16,7
Drammen	17,8
Horten	12,1
Tønsberg	12,0
Larvik	12,5
Færder	13,8
Porsgrunn	13,4
Skien	16,8
Sandefjord	13,2

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
19	Skallevold	3,8	7	Husvik	7,3	24	Vivestad/Fon	9,5	1	Barkåker/Undrumsdal	11,5	21	Træleborg	21,3
15	Råel	4,9	4	Byskogen	7,9	16	Sandeåsen	9,9	2	Basberg	11,8	8	Jarlsberg	23,1
22	Ulviken	5,8	6	Eik øst	8,1	12	Ramnes	10,2	5	Eik vest	13,3	9	Kaldnes	23,8
10	Nes/Husøy	6,8	3	Brekkeåsen	9,0	13	Revetal	10,4	23	Vear	15,6	20	Sløyfa	26,5
14	Ringshaug	7,0	11	Presterød	9,4	25	Volden	10,7	17	Sem	18,2	18	Sentrum	34,0

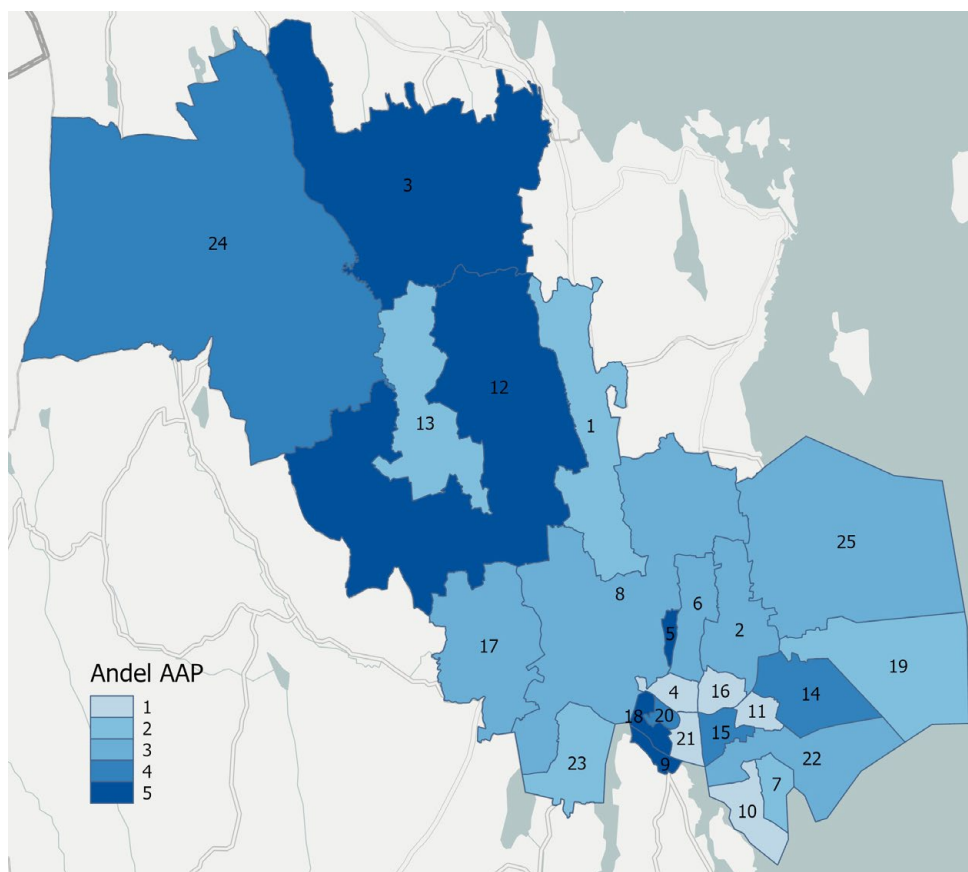
Tønsberg har en noe lavere andel barn i lavinntektshusholdninger (12 prosent) enn vi ser for hele landet (12,8 prosent). Andelen i Tønsberg kommune er også lavere enn i sammenligningskommunene.

Det er store forskjeller i forekomsten av lavinntekt blant barn i de ulike levekårssoner. De geografiske forskjellene er i grove trekk de samme som for lavinntekt i hele befolkningen: Det er høy andel i sentrumssoner og lave andeler i kystsoner i øst. Over en tredjedel av barna i sonen «Sentrum» bor i lavinntektshusholdninger, over en fjerdedel i Sløyfa og over en femtedel i Træleborg, Jarlsberg og Kaldnes.

4.6. ANDEL AAP-MOTTAKERE I BEFOLKNINGEN 18-66 ÅR

Arbeidsavklaringspenger (AAP) skal sikre mottakeren inntekt i perioder når han eller hun på grunn av sykdom eller skade har behov for hjelp fra NAV for å komme i arbeid. Arbeidsevnen må være redusert med minst 50 prosent. Arbeidstakere vil vanligvis ikke motta AAP før de har brukt opp sykepengeperioden sin.

Hele landet	3,6
Moss	3,6
Sarpsborg	4,3
Fredrikstad	3,9
Drammen	4,2
Horten	4,0
Tønsberg	3,0
Larvik	3,0
Færder	3,6
Porsgrunn	3,7
Skien	3,8
Sandefjord	3,5

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
10	Nes/Husøy	1,7	13	Revetal	2,7	6	Eik øst	2,9	25	Volden	3,0	12	Ramnes	3,7
16	Sandeåsen	1,8	19	Skallevold	2,7	8	Jarlsberg	2,9	14	Ringshaug	3,1	5	Eik vest	4,0
21	Træleborg	2,1	1	Barkåker/Undrumsdal	2,8	2	Basberg	3,0	24	Vivestad/Fon	3,4	9	Kaldnes	4,1
4	Byskogen	2,6	7	Husvik	2,8	17	Sem	3,0	15	Råel	3,6	3	Brekkeåsen	4,3
11	Presterød	2,6	23	Vear	2,8	22	Ulviken	3,0	20	Sløyfa	3,6	18	Sentrum	4,4

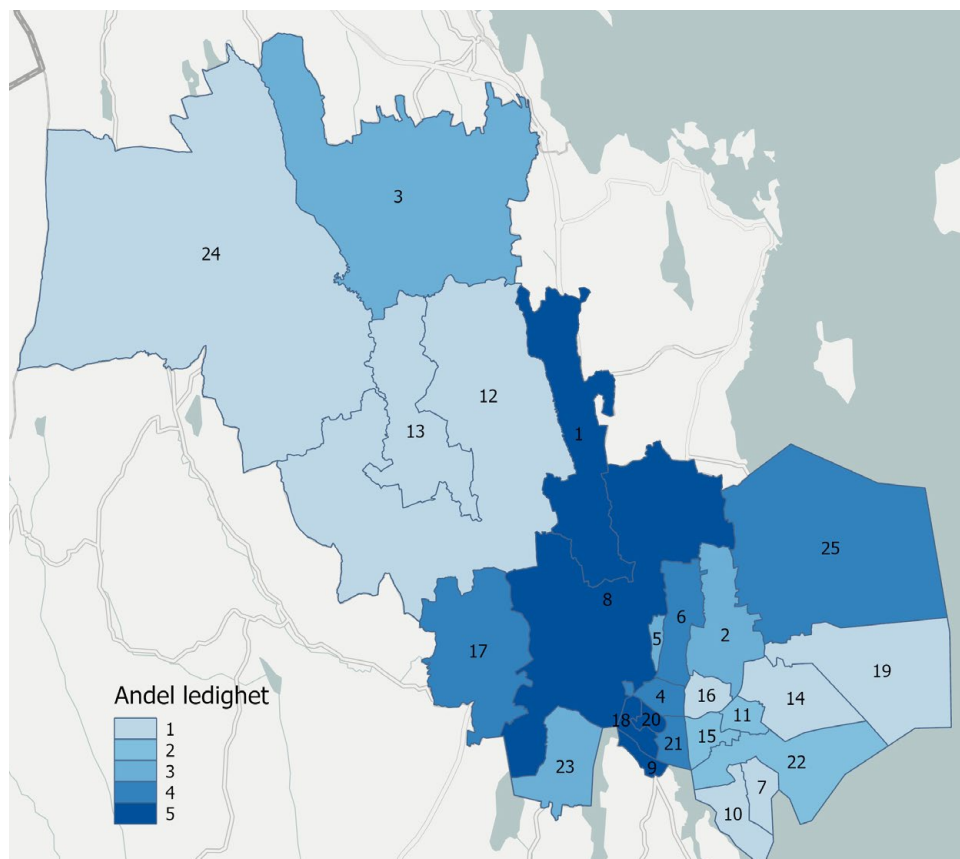
Andel mottakere med AAP gir en indikasjon på om det er mange i befolkningen i arbeidsfør alder med helsemessige utfordringer som er til hinder for lønnet arbeid. Helse vil ikke alltid være den eneste eller utslagsgivende årsaken til mottak av AAP, da det også kan avhenge av hvor lett det er for en arbeidstaker å finne jobb gitt hva slags helseutfordringer det er snakk om, gitt kompetansen og/eller gitt situasjonen på arbeidsmarkedet innenfor aktuelle yrker for den enkelte. Da helseproblemer er mer utbredt blant eldre arbeidstakere/-søkere, kan en eldre befolkning i kommunen eller sonen være med å forklare en høyere andel AAP-mottakere.

Andel AAP-mottakere i hele Tønsberg kommune (3,0 prosent) ligger litt under andel som mottar i hele landet (3,6 prosent). De fleste sammenligningskommunene har høyere andel på AAP. Det er ikke et like klart skille mellom sentrumssoner og andre soner med denne indikatoren. Enkelte sentrumssoner som Sentrum og Kaldnes har høye andeler på AAP, men andre, som Træleborg og Byskogen, har lave andeler. Sonene Eik vest og Brekkeåsen, som ellers ikke har skilt seg ut nevneverdig, viser høye andeler på AAP.

4.7. ANDEL ARBEIDSLEDIGE

Andel arbeidsledige regnes her ut ifra personer som er registrert som arbeidssøkere i NAV i alderen 15-74 år eller 15-29 år.

	15-74 år	15-29 år
Hele landet	1,6	1,7
Moss	2,0	2,4
Sarpsborg	2,0	2,7
Fredrikstad	2,0	2,7
Drammen	2,2	2,0
Horten	2,4	2,7
Tønsberg	2,2	2,5
Larvik	1,2	1,8
Færder	1,7	1,7
Porsgrunn	1,8	2,2
Skien	2,0	2,8
Sandefjord	1,9	2,2

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
24	Vivestad/Fon	1,0	14	Ringshaug	1,4	22	Ulviken	1,5	4	Byskogen	1,9	1	Barkåker/Undrumsdal	2,6
10	Nes/Husøy	1,1	16	Sandeåsen	1,4	23	Vear	1,6	6	Eik øst	2,0	8	Jarlsberg	2,7
12	Ramnes	1,2	19	Skallevold	1,4	2	Basberg	1,7	25	Volden	2,0	9	Kaldnes	2,9
13	Revetal	1,3	11	Presterød	1,5	3	Brekkeåsen	1,7	17	Sem	2,2	20	Sløyfa	3,1
7	Husvik	1,4	15	Råel	1,5	5	Eik vest	1,8	21	Træleborg	2,4	18	Sentrum	3,8

Høy arbeidsledighet – særlig hvis den vedvarer – kan være med å svekke levekårene i befolkningen.

På sone- og kommunenivå er det bare mulig å beregne registrert ledighet. Andel registrerte ledige skiller seg derfor fra andel ledige definert ifølge Arbeidskraftundersøkelsen til SSB ¹. Her presenteres resultater for ledighet i befolkningen i alderen 15-74 på kommune- og sonenivå og for aldersgruppen 15-29 år på kommunenivå. Til denne undersøkelsen ble det innhentet statistikk for ledighet blant unge voksne (15-29 år) på sonenivå, men tallgrunnlag var for lite og resultatene dermed for usikre til å kunne rapporteres.

Vi ser at registrert ledighet 15-74 år for hele Tønsberg kommune (2,2 prosent) er klart høyere enn for hele landet (1,6 prosent). Den er også høyere i Tønsberg enn i de fleste sammenligningskommunene rundt Oslofjord. Det samme gjelder i store trekk for ungdomsledighet.

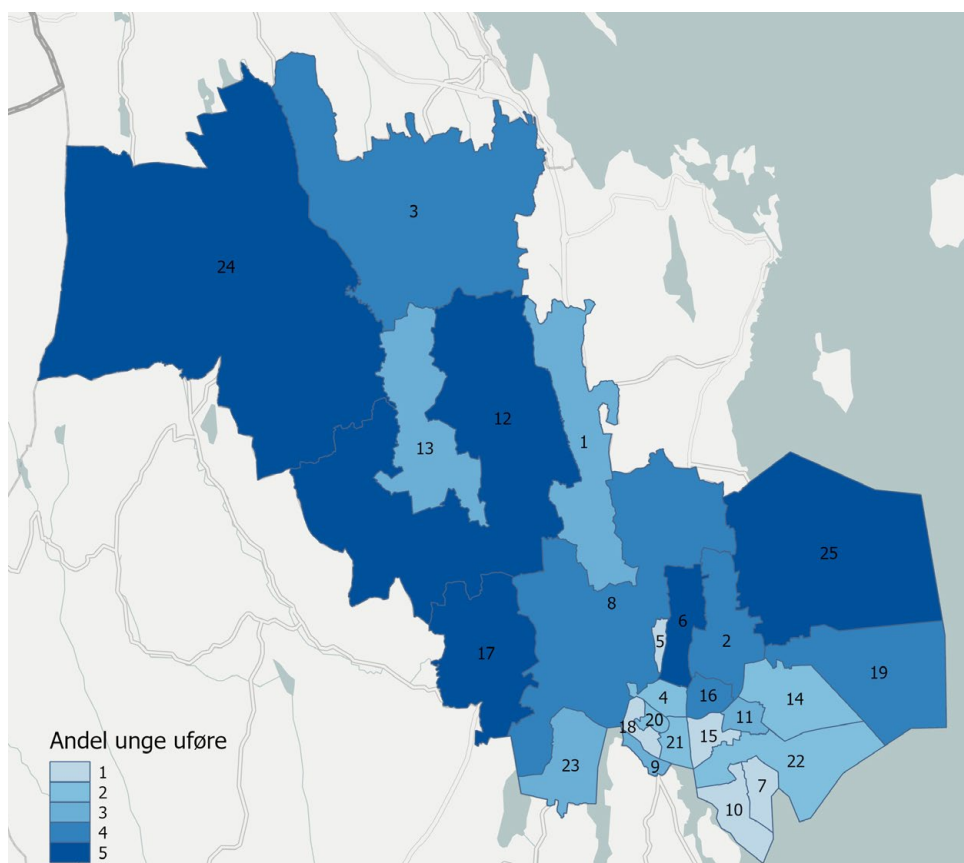
På sonenivå ser vi høyere ledighet i sentrumssonene Kaldnes, Sløyfa og Sentrum, men også i Barkåker/Undrumsdal og Jarlsberg.

¹ Se <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/hvorfor-ulike-arbeidsledighetstall--348571> for nærmere omtale om forskjeller i ledighetstall med ulike målemetoder.

4.8. ANDEL UNGE UFØRE

Andel personer i alderen 18-44 år som mottar uførepensjon.

Hele landet	3,7
Moss	6,4
Sarpsborg	6,2
Fredrikstad	5,8
Drammen	3,8
Horten	5,0
Tønsberg	4,0
Larvik	6,7
Færder	4,6
Porsgrunn	5,7
Skien	5,3
Sandefjord	5,4

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
15	Råel	1,9	4	Byskogen	3,3	9	Kaldnes	4,2	2	Basberg	4,6	6	Eik øst	5,2
7	Husvik	2,0	14	Ringshaug	3,6	1	Barkåker/ Undrumsdal	4,3	19	Skallevold	4,7	25	Volden	5,3
10	Nes/Husøy	2,1	22	Ulviken	3,7	11	Presterød	4,3	3	Brekkeåsen	4,8	17	Sem	5,5
18	Sentrum	2,8	20	Sløyfa	3,8	13	Revetal	4,3	8	Jarlsberg	4,8	24	Vivestad/Fon	6,3
5	Eik vest	3,1	21	Træleborg	3,9	23	Vear	4,4	16	Sandeåsen	5,1	12	Ramnes	6,9

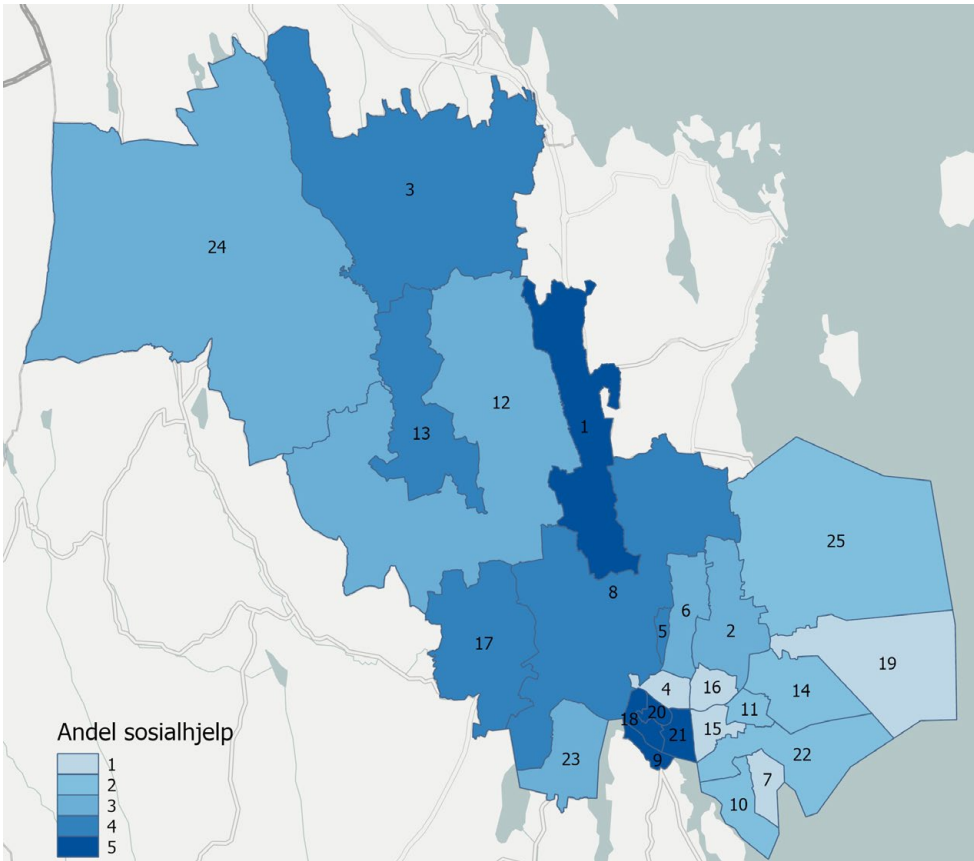
De senere årene har det blitt rettet mye oppmerksomhet mot forholdsvis unge personer som mottar uføretrygd, jf. NOU 2019:7 Arbeid og inntektssikring. Andel i den gruppen har økt betraktelig den siste tiden. Både unge og eldre mennesker som blir uføretrygdet, blir i stor grad værende utenfor arbeidslivet fram til pensjonsalderen, men den perioden er selvsagt mye lengre når personer blir uføre i tidlig voksenalder. Unge uførepensjonister har sjelden hatt mulighet å opparbeide seg mulighet til mer enn minstepensjon, noe som tilsier at de ofte vil være blant dem med begrensede økonomiske ressurser resten av livet. Generelt kan helseplagene som førte til uføretrygd, også sette en rekke begrensninger som fører til levekårsutfordringer.

Andel unge uførepensjonister er høyere i Tønsberg kommune (4 prosent) enn i hele landet (3,7 prosent). Andelen i Tønsberg er lavere – til dels langt lavere – enn i de aller fleste sammenligningskommunene. Det er ikke et klart geografisk mønster i hvilke soner som har høy andel unge uføre.

4.9. ANDEL SOM MOTTAR SOSIALHJELP

Andel mottakere av økonomisk sosialhjelp i befolkningen 16 år og eldre.

Hele landet	3,0
Moss	3,9
Sarpsborg	3,3
Fredrikstad	2,9
Drammen	3,2
Horten	4,2
Tønsberg	3,5
Larvik	3,1
Færder	3,8
Porsgrunn	3,0
Skien	3,8
Sandefjord	3,3

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
7	Husvik	1,2	10	Nes/Husøy	2,1	24	Vivestad/Fon	2,9	3	Brekkeåsen	3,5	1	Barkåker/Undrumsdal	4,2
4	Byskogen	1,4	11	Presterød	2,4	2	Basberg	3,2	17	Sem	3,5	9	Kaldnes	4,8
19	Skallevold	1,4	14	Ringshaug	2,4	12	Ramnes	3,2	5	Eik vest	3,8	21	Træleborg	6,6
15	Råel	2,0	22	Ulviken	2,4	6	Eik øst	3,3	13	Revetal	3,8	20	Sløyfa	7,7
16	Sandeåsen	2,0	25	Volden	2,5	23	Vear	3,4	8	Jarlsberg	3,9	18	Sentrum	7,8

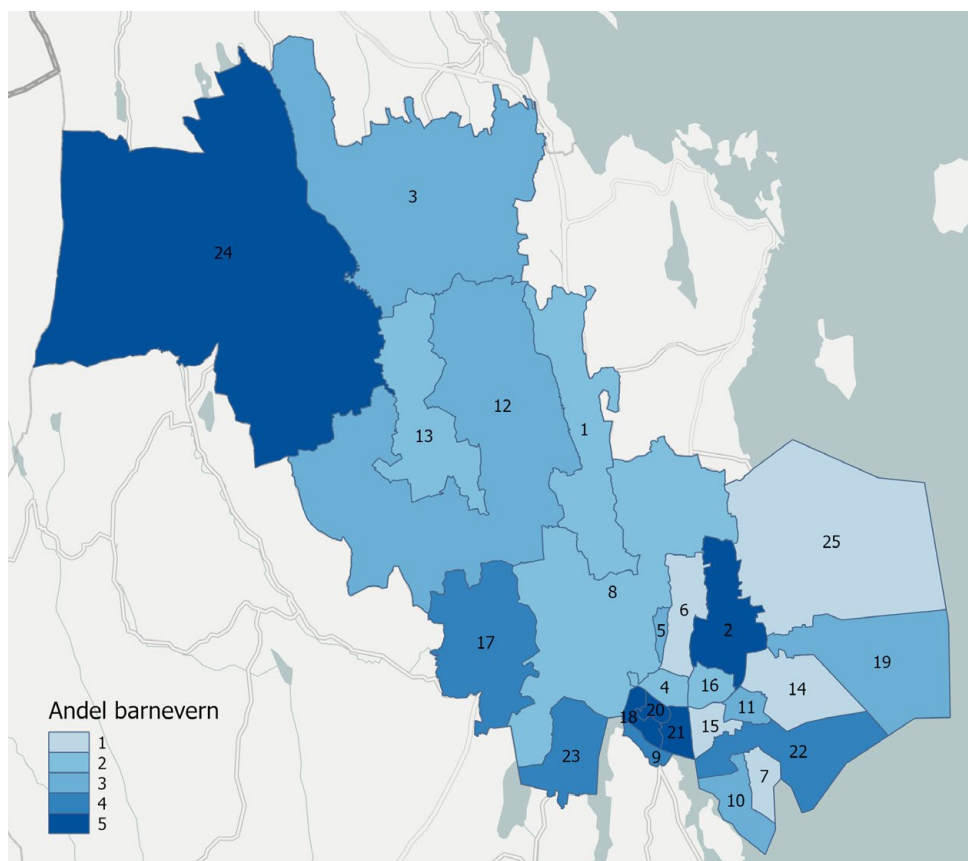
Økonomisk sosialhjelp er en kommunal livsoppholdsytelse som gis når mottakeren ikke har andre midler eller muligheter for å forsørge seg selv. Det kan også gis som supplement til andre sosiale ytelser eller trygd, når disse ikke er tilstrekkelige for å dekke livsopphold. Sosialhjelpsmottakere har vanligvis ikke opparbeidet seg rettigheter til dagpenger eller andre trygdeytelser ved bortfall av arbeid eller når det oppstår helseutfordringer. Sosialhjelpsmottakere befinner seg derfor vanligvis langt fra arbeidsmarkedet.

Andel av befolkningen som mottok sosialhjelp lå på 3 prosent for hele landet. Andel var noe høyere i Tønsberg kommune (3,5 prosent). Nivået i Tønsberg er middels sammenlignet med de andre byene rundt Oslofjorden. Andel sosialhjelpsmottakere er høy særlig i sentrumssonene Sentrum, Sløyfa Træleborg og Kaldnes. Det er også forholdsvis høy i Barkåker/Undrumsdal.

4.10. ANDEL BARN MED BARNEVERNSTILTAK

Andel barn 0-17 år som er registrert med barnevernstiltak.

Hele landet	4,4
Moss	5,2
Sarpsborg	5,3
Fredrikstad	4,2
Drammen	4,0
Horten	4,6
Tønsberg	5,1
Larvik	4,4
Færder	4,9
Porsgrunn	3,6
Skien	5,1
Sandefjord	3,7

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
7	Husvik	2,1	16	Sandeåsen	3,4	10	Nes/Husøy	4,3	12	Ramnes	5,7	24	Vivestad/Fon	7,4
15	Råel	2,1	4	Byskogen	3,9	19	Skallevoid	4,5	23	Vear	5,8	2	Basberg	7,7
25	Volden	3,1	1	Barkåker/ Undrumsdal	4,1	5	Eik vest	4,8	17	Sem	6,0	20	Sløyfa	7,8
14	Ringshaug	3,2	8	Jarlsberg	4,1	11	Presterød	5,5	9	Kaldnes	6,5	21	Træleborg	8,5
6	Eik øst	3,3	13	Revetal	4,2	3	Brekkeåsen	5,7	22	Ulviken	7,3	18	Sentrum	16,1

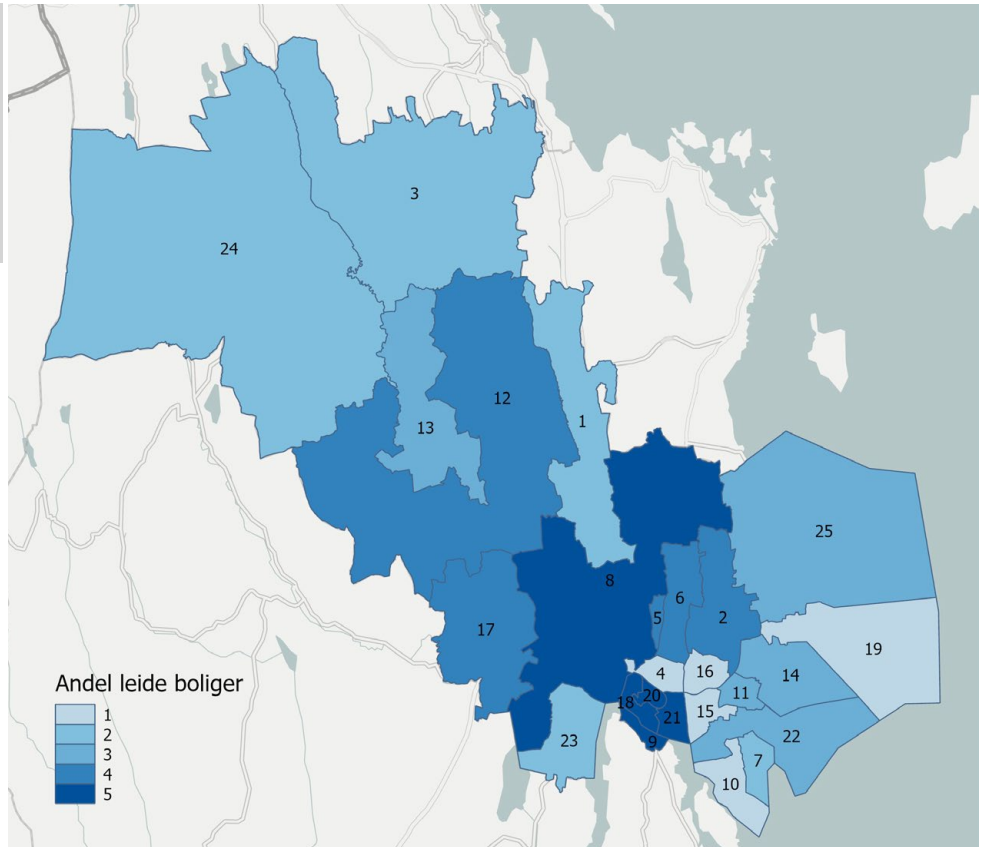
Det er en høyere andel barn med barnevernstiltak i Tønsberg kommune (5,1 prosent) enn i hele landet (4,4 prosent). Andel barn med slike tiltak i Tønsberg er også høyere enn i de fleste sammenligningskommunene.

Det er en særlig høy andel barn med barnevernstiltak i sonen «Sentrum», men høye andeler også i sentrumssonene Træleborg og Sløyfa samt i sonene Vivestad/Fon og Basberg.

4.11. ANDEL I LEIDE BOLIGER

Andel husholdninger som leier bolig.

Hele landet	23,2
Moss	20,4
Sarpsborg	19,7
Fredrikstad	20,6
Drammen	26,2
Horten	23,7
Tønsberg	21,8
Larvik	20,1
Færder	18,5
Porsgrunn	18,9
Skien	17,1
Sandefjord	21,2

nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%	nr	Sone	%
4	Byskogen	9,0	7	Husvik	14,1	22	Ulviken	17,6	2	Basberg	20,1	9	Kaldnes	32,1
19	Skallevold	10,0	24	Vivestad/Fon	15,5	14	Ringshaug	18,1	5	Eik vest	20,3	21	Træleborg	33,5
16	Sandeåsen	10,6	23	Vear	15,7	13	Revetal	18,8	12	Ramnes	20,9	20	Sløyfa	33,7
10	Nes/Husøy	10,8	3	Brekkeåsen	16,1	11	Presterød	18,9	6	Eik øst	22,8	8	Jarlsberg	37,4
15	Råel	12,7	1	Barkåker/Undrumsdal	17,4	25	Volden	19,0	17	Sem	25,4	18	Sentrum	40,3

Å eie egen bolig verdsettes høyt i Norge, og det er høy eierandel i den norske befolkningen. Skattesystemet gir boligeiere en rekke fordeler som gjør at det på sikt er mer gunstig å eie egen bolig enn å leie. Mange virkemidler og tiltak innenfor boligsosial politikk er innrettet for å hjelpe vanskeligstilte med å kjøpe egen bolig og dermed å gi større forutsigbarhet og trygghet i bosituasjonen. En høy andel som leier egen bolig kan være en indikasjon på at flere i sonens befolkning ikke har råd til å kjøpe bolig og kan ha behov for boligsosiale tiltak. Det kan imidlertid også henge sammen med befolkningens alderssammensetning. Studenter og andre unge voksne kan ha et ønske om å leie framfor eie hvis de ikke ennå er klare for å besette seg fast.

Leieandel blant befolkningen i Tønsberg kommune (21,8 prosent) er lavere enn i hele landet (23 prosent). Leieandel i Tønsberg er middels sammenlignet med de andre byene rundt Oslofjord.

Leieandelen er særlig høy i sentrumssonene Sentrum, Sløyfa, Træleborg og Kaldnes, men også i Jarlsberg. Leieandel er særlig lav øst for sentrum (Byskogen, Sandeåsen, Råel) og i enkelte av kystsonene i øst (Nes/Husøy, Skallevold).

